Lačho lafi taro Luka

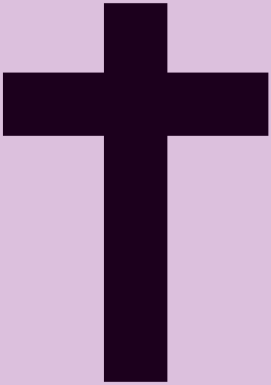

The Gospel According to Luke in the Gurbet dialect of Vlax Romani

Lačho lafi taro Luka
The Gospel According to Luke in the Gurbet dialect of Vlax Romani

copyright © 2018 Pioneers

Language: Gurbet (Romani, Vlax)

Dialect: Gurbet

Translation by: Pioneers

DRAFT VERSION
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2024-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2024 from source files dated 25 Apr 2024
9c40ddbf-b9d4-5e38-a96e-a0843fd7db6d

Contents

Luka 1

Lačho Lafi taro Luka

O Luka bičhalol lil e Teofilese tare Isuseso džuvdipe

1 Mangleja Teofile, sar so džane, but džene lije te pisin
tare kova so sasa, so o Dol obećisada prekale prorokura,
a ćerdilo maškar amende. 2 Pisisade amenđe kola save
korkore dikhlje vadži tare anglune đivesa thaj ćerdile
kandine e Devlese Lafese, 3 gija i me, mangleja Teofile, tuće
pisiv sa redasa, golese so sa taro anglunipe ispitujisadem,
4 te šaj ave uverimo kaj si čačipe kova so sikade tut.

O meleko vaćarol taro bijandipe e Jovaneso e Krstiteljeso

5 Kana sasa o Irod caro ani Judeja, nesavo manuš so
akhardola Zaharija sasa svešteniko tare Avijineso redo.
Lesi romni sasa tari kuštik e Aaronesi thaj akhardola
Jelisaveta. 6 Solduj džene sesa čačutne anglo Dol thaj
živisade pale zapovestura thaj palo Zakon e Gospodeso bizo
nisavo bilačhipe. 7 Al len naj sesa čhave, golese kaj i
Jelisaveta naštine te ačhol khamni, a solduj džene sesa već
purane.

8 Jekh đive, o Zaharija kandija e Devle ano Hram
golese kaj palo dužnost sasa leso redo, 9 kaj palo adeti e
svještenikurengo birisade le kockasa te džal ano Hram e
Gospodeso te kadil. 10 Kana o Zaharija dija ano Hram te
kadil, but manuša molisajle avral.

11 Tegani e Zaharijase sikadilo o meleko e Gospodeso savo
ačhilo ki desno rig taro oltari e kadimaso. 12 Kana o Zaharija
dikhlja le, uznemirisajlo thaj but darajlo.

13 Al o meleko vaćarda lese: “Ma dara, Zaharije! Ćiri
molitva sasa šundi. Ćiri romni i Jelisaveta ka bijanol murše
thaj tu ka de le alav Jovan. 14 Tu ka ave radosno thaj baxtalo
thaj but džene ka aven blagoslovime lese bijandimasa,
15 golese kaj vov ka avol baro anglo Gospod. Nikad ni
ka pijol mol ni zuralo pijipe. Vov ka pherdol e Svetone
Duxosa dok si ano vođi pe dako. 16 O Jovane bute čhaven
e Izraelese ka iril anglo Gospod, angle lengo Dol. 17 Vov ka
džal anglo Gospod sar glasniko ano Duxo thaj ano zuralipe
e prorokoso e Ilijaso. Ka miril e ile e dadenđe premale e
čhave thaj ka iril kolen save ni šunen ano gođaveripe e
pravednikurengo. Sa kava ka ćerol te pripremil e manušen
te šaj aven spremna e Gospodese avimase.”

18 O Zaharija vaćarda e melekose: “Pale soste me gova ka
džanav? Golese kaj sem purano thaj mingri romni si bute
beršenđi.”
19 O meleko phenda lese: “Me sem o Gavrilo, o meleko
savo ačhol anglo Dol. Bičhaldo sem te vaćarav tuće kava
lačho lafi. 20 Ak, ka ave laloro thaj ni ka vaćare dži gova đive
dži kaj sa gova ni ćerdol, golese so ni pačajan ane mingre
lafura save ka pherdon ano pravo vreme.”
21 E manuša ađućarde e Zaharija thaj čudisajle sose gaći
majisajlo ano Hram. 22 Al kana o Zaharija iklilo, naštine te
vaćarol. Vov dija len znakura golese kaj sasa laloro. Gija e
manuša haljarde kaj sasa le vizija ano Hram.
23 Kana nakhle e đivesa lese kandimase ano Hram, o
Zaharija đelo čhere. 24 Pale kala đivesa i Jelisaveta lesi
romni ačhili khamni thaj ni iklili avral taro čher pandž
čhon. Golese vaćarda: 25 “Gija ćerda manđe o Gospod! Ane
kala đivesa sikada manđe po milost thaj uljarda mandar i
ladž maškare manuša kaj ni sasa man čhave.”

O meleko vaćarol taro bijandipe e Isuseso

26 Kana i Jelisaveta sasa šovto čhon khamni, o Dol
bičhalda e meleko e Gavrilo ano Galilejsko foro o Nazaret
27 ki jekh čhej Marija savi sasa mangli romese e Josifese
savo sasa tari kuštik e carosi e Davidesi. 28 Kana o meleko
o Gavrilo avilo late, phenda: “Av radosno, tu so arakhljan
milost. O Gospod si tusa. [Blagoslovimi san maškare
džuvlja!]”
29 I Marija but darajli tare lese lafura thaj dija gođi savo
sasa kava pozdrav. 30 Al o meleko phenda laće: “Ma dara,
Marije! Golese kaj arakhljan milost anglo Dol. 31 Ak, ka
ače khamni, ka bijane čhave thaj ka de le alav Isus. 32 Vov
ka avol baro thaj ka akhardol Čhavo e Embare Devleso. O
Gospod o Dol ka dol le o presto lese paradadeso e Davideso.
33 Vov ka carujil ane kuštika e Jakovese ane sa e đivesa thaj
lese carstvose ni ka avol krajo.”
34 Tegani i Marija pučlja e meleko: “Sar ka avol gova kana
sem me vadži čhej?”
35 O meleko o Gavrilo vaćarda laće: “O Sveto Duxo ka
avol pe tute thaj o zuralipe e Embare Devleso ka učharol
tut. Golese kaj o čhavoro so ka bijandol ka avol sveto thaj
ka akhardol Čhavo e Devleso. 36 Ak, i ćiri bibi i Jelisaveta
ačhili khamni ane purane berša thaj ka bijanol murše. E
manuša vaćarde kaj voj naštine te ačhol khamni, al akana
si šov čhon khamni. 37 Golese kaj o Dol šaj te ćerol sa so
phenol!”

38 I Marija phenda: “Ake, me sem sluškinja e Gospodesi.
Nek avol manđe palo ćiro lafi!” Thaj o meleko đelo latar.

I Marija džal te dičhol e Jelisaveta

39 Pale gola đivesa i Marija spremisajli thaj siđarda ani
bregali phuv ano foro e Judejako. 40 Kana resli odori,
đeli ano čher e Zaharijaso thaj pozdravisajli e Jelisavetasa.
41 Kana i Jelisaveta šunda e Marijako pozdrav, čhelda
o čhavo ane lako vođi thaj i Jelisaveta pherdili Svetone
Duxosa. 42 Andare sa o glaso vaćarda e Marijaće: “Em-
blagoslovimi san maškare sa e džuvlja thaj blagoslovimo si
o čhavo ane ćiro vođi. 43 Kotar manđe kava čast kaj tu,
i dej mingre Gospodesi, aviljan ke mande? 44 Golese dikh,
kana šundem ćiro pozdrav, taro radost čhelda o čhavoro
ane mingro vođi. 45 Blagoslovimi san tu so pačajan kaj ka
pherdol kova so vaćarda tuće o Gospod!”

I Marija slavil e Devle

46 Tegani i Marija vaćarda:
“Slavil mingri duša e Gospode!
47 Mingro duxo veselil pe ano Dol, ane mingro Spasitelji,
48 golese so sasa milostivno e poniznone sluškinjaće.
Golese dikh, od akana ka akharen man blagoslovimi sa
e kuštika.
49 Golese so ćerda manđe baro šukaripe o Zuralo Dol.
Sveto si leso alav!
50 Vov si milostivno sa e manušenđe tari kuštik dži i kuštik,
kolenđe save daran lestar.
51 Pe vastesa sikada piro zuralipe,
čhudija pestar kolen save si barikane ane ile thaj ani
gođi.
52 Čhudija e vladaren taro lengo presto,
thaj vazdija e poniznonen.
53 E bokhalen čaljarda šukarimasa,
a e barvalen mukhlja čuče vastencar.
54 Pomožisada e Izraele, ćire kandino,
golese kaj dol pe gođi taro milost,
55 sar so obećisada amare paradadenđe,
e Avraamese thaj lese potomkurenđe ane sa e đivesa.”
56 I Marija bešli e Jelisavetasa paše trin čhon thaj pale
gova irisajli čhere.

Bijandilo o Jovane o Krstitelj

57 Kana i Jelisavetaće avilo o sato te bijanol, bijanda
čhave. 58 Laće pašutne thaj lačhi familija šunde kaj o
Gospod sikada laće baro milost thaj radujisajle lasa.

59 Kana e čhavore sesa ohto đive, avile te ćeren lese suneti
thaj manglje te den le alav lese dadeso – Zaharija. 60 Al i
Jelisaveta vaćarda: “Na, leso alav ka avol Jovane!”
61 Von phende lače: “Naj tut khoni ani ćiri familija
gole alavesa!” 62 Tegani vastencar pučlje e dade e Zaharija
sar bi vov manđola te avol leso alav. 63 Thaj o Zaharija
manglja khanči pe soste šajine te pisil thaj pisisada: “Jovan
ka avol leso alav.” Thaj savore čudisajle. 64 Tare jekh drom
putardilo leso muj thaj lesi čhib, tegani o Zaharija lija te
vaćarol thaj lija te slavil e Devle.
65 I dar e Devlesi avili ane sa lenđe pašutne thaj ki sa i
bregali Judeja vaćarda pe tare kava so sasa. 66 Savore so
šunde gova, dije gođi tare gova thaj phende: “So ka avol
tare kava čhavo? Golese so o va e Gospodeso sasa pe leste.”

O Zaharija prorokujil tare piro čhavo o Jovane thaj taro Mesija

67 O Zaharija, e Jovaneso dad, pherdilo e Svetone Duxosa
thaj prorokujisada:
68 “Blagoslovimo si o Gospod o Dol e Izraeleso
golese so avilo thaj otkupisada e manušen!
69 Vazdija amenđe e zurale Spasitelje,
tari kuštik e carosi e Davidesi, pe kandinese,
70 sar so vaćarda ano purano vreme
andare muja tare pe sveta prorokura,
71 kaj ka ikalol amen tare amare dušmanura
thaj tare vasta savorenđe save mrzin amen.
72 Sasa milosno amare paradadenđe,
thaj ispunisada piro sveto savez,
73 savez savo dija e Avraamese amare paradadese,
74 te ikalol amen tare vasta amare dušmajenđe,
te šaj kanda e Devle bizi dar,
75 ano svetost thaj ano pravednost
angle leste sa dok sam džuvde.
76 A tu Jovane, mingreja čhaveja, ka ave akhardo proroko e Embare Devleso
golese kaj ka dža anglo Gospod te pripremi lese o drom.
77 Ka sikave lese manušen sar te pindžaren o spasenje
prekalo oproštenje tare lenđe grehura.
78 Golese so si e Devleso ilo milostivno,
tare savo ka avol amenđe o svetlost e sabalinako tari visina,
79 te svetlil kolenđe so bešen ano kalipe thaj ani sena e merimasi,
a amare pingre te usmeril ko drom taro mir.”

80 A o čhavoro o Jovane barilo thaj zurajlo duxosa. Kana
barilo, đelo ani pustinja sa dži kaj ni iklilo angle Izraelcura
te propovedil.

2

E Isuseso bijandipe

1 Ane gola đivesa kana bijandilo o Jovane o Krstitelj, iklilo
o vaćaripe e caroso e Avgustineso te popisin pe sa e manuša
ano Rimsko carstvo. 2 Kava sasa angluno popis kana o
Kvirinije vladisada ani Sirija. 3 Thaj savore đele te pisin
pumare alava ko spisko – dži jekh ane gova foro kaj bešle
lenđe kuštika.
4 Gija o Josif golese so sasa tari familija thaj tari kuštik
e Davidesi, đelo taro Nazaret, so si ani Galileja, ano foro
e Davideso savo akhardol Vitlejem thaj si ani phuv Judeja.
5 Đelo gothe te pisil piro alav ko spisko e Marijasa, savi sasa
mangli lese thaj sasa khamni. 6 Kana sesa ano Vitlejem,
avilo o vreme i Marija te bijanol. 7 Thaj bijanda pe anglune
čhave. Paćarda le thaj čhuta le ani jaslica, golese kaj naj
sasa than ani gostionica.

E čobanura thaj e melekura

8 Ane goja phuv pašo Vitlejem sesa nesave čobanura, save
arakhlje ke poljura raćasa pe bakren. 9 Tari jekh drom o
meleko e Gospodeso ačhilo maškare lende thaj e Gospodesi
slava svetlisada len thaj von but darajle. 10 Al o meleko
vaćarda lenđe: “Ma daran! Dikh, anav tumenđe radosno
lafi so ka avol sa e manušenđe! 11 Golese kaj ano foro e
Davideso ađive bijandilo o Spasitelj. Vov si o Hrist o Gospod.
12 Kava ka avol tumenđe znako pale savo ka pindžaren le:
ka aračhen čhavore savo si paćardo thaj pašljol ani jaslica.”
13 Tari jekh drom pašo meleko sikadili bari vojska e
melekurenđi, save hvalina e Devle vaćarindoj:
14 “Slava e Devlese ko učipe,
thaj ki phuv mir maškare manuša
save si pale Devleso manglipe.”
15 Kana e melekura đele lendar ano nebo, e čobanura
phende jekh averese: “Ka dža dži o Vitlejem, te dikha gova
so odori sasa sar so vaćarda amenđe o Gospod.”
16 E čobanura đele sigate thaj arakhlje e Marija, e
Josife thaj e čhave sar pašljol ani jaslica. 17 Kana dikhlje
le, savorenđe vaćarde so o meleko lenđe vaćarda taro
čhavoro. 18 Savore save šunde so phende e čobanura,
divisajle. 19 Al i Marija dija gođi tare kala lafura thaj
čhuta len ane piro ilo. 20 E čobanura irisajle, slavisade thaj

hvalisade e Devle paše sa so šunde thaj dikhlje, golese so
pherdile sa e lafura sar so sasa lenđe phendo.
21 Ohtoto đive palo bijandipe e čhaveso avilo o vreme te
ćeren lese suneti. Dije le alav Isus, sar so vaćarda o meleko,
angleder so i Marija ačhili khamni.

I Marija thaj o Isus ano Hram

22 Kana avilo o vreme pašo adeti i dej te thodol sar so si
pale Mojsijaso zakon, o Josif thaj i Marija ande e Isuse ano
Jerusalim te preden le e Gospodese ano Hram, 23 sar so si
pisimo ane Gospodeso zakon kaj "dži jekh angluno murš
te posvetil pe e Gospodese", 24 thaj te anen kurbano "duj
grlice il duj terne golubura" sar so si phendo ane Gospodeso
zakon.

O Simeon pindžarda e Mesija

25 Tegani sasa ano Jerusalim manuš kaso alav sasa
Simeon. Kova manuš sasa pravedno thaj devlikano.
Ađućarda o Mesija te ikalol o Izrael taro ropstvo thaj o Sveto
Duxo sasa pe leste. 26 O Sveto Duxo sikada lese angleder kaj
ni ka merol sa dži kaj ni dichol e Gospodese Hriste. 27 O
Duxo vaćarda lese te džal ano Hram. Tegani o Josif thaj i
Marija ande e čhave e Isuse ano Hram te ćeren o adeti pale
Mojsijaso zakon. 28 Kana o Simeon dikhlja e Isuse, lija le ke
pe vasta, hvalisada e Devle vaćarindoj:
29 "Gospode, akana mukh ano mir te merol ćiro kandino,
pale kova sar so phendan.
30 Golese so mingre jakha dikhlje ćiro spasenje,
31 savo pripremisadan angle sa e manuša.
32 Vov si svetlo savo ka avol pe abandžije,
thaj vov ka anol slava ćire manušenđe, e Izraelese."
33 E Isusesi dej thaj leso dad čudisajle golesa so vaćarda o
Simeon taro Isus. 34 Tegani blagoslovisada len o Simeon thaj
vaćarda e Marijaće, e Isusese daće: "Dikh, kava čhavoro
si odredimo bute manušen taro Izrael te peravol thaj te
vazdol. Vov si odredimo te avol e Devleso znako, al but
džene ka odbacin le. 35 Gija ka sikadol so garandoj den ane
pumare gođa. A tut i bari čhuri ka pusavol ani duša."

I Ana zahvalil e Devlese pašo Mesija

36 Sasa gothe thaj i Ana, e Devlesi proročica, e Fanuilosi
čhej, tari kuštik e Asiresi. Voj sasa but purani. Efta berš
živisada pe romesa thaj lako rom mulo, 37 thaj pale gova
sasa udovica ohtovardeš thaj štar berš. Ni iklili andaro
Hram, nego, ano post thaj ani molitva kandija e Devle i rat
thaj o đive. 38 I voj avili gothe ane gova vreme, hvalisada e

Devle thaj vaćarda taro čhavoro savorenđe save ađućarde
o Dol te ikalol o Jerusalim.
39 Kana o Josif thaj i Marija ćerde sa pale Gospodeso
zakon, irisajle ani Galileja, ane pumaro foro ano Nazaret.
40 A o čhavoro barilo thaj zurajlo. Pherdilo mudrost thaj o
milost e Devleso sasa ane leste.

O Isus sar čhavoro ano Hram

41 E Isusesi dej thaj leso dad đele dži jekh berš ano
Jerusalim ke Bare đivesa i Pasha. 42 Kana sasa e Isuse
dešuduj berš, i vov đelo palo adeti te svetkujil lencar kala
Bare đivesa ano Jerusalim. 43 Kana nakhle gola Bare đivesa,
o Josif thaj i Marija đele čhere. O čhavoro o Isus ačhilo
ano Jerusalim, al lesi dej thaj leso dad gova ni džanglje.
44 Sar dije gođi kaj si o Isus maškare avera manuša save
putujisade lencar, đele jekh đive phirindoj thaj pale gova
lije te roden le ki familija thaj ke pe pindžarutne manuša.
45 Kana ni arakhlje le, irisajle ano Jerusalim te roden le. 46 O
trito đive arakhlje le ano Hram sar bešol maškare učitelja,
sar šunol len thaj pučol len. 47 Savore save šunena e Isuse
divisajle lese džanglimasa thaj sar odgovorila ko pučipe.
48 Kana lesi dej thaj leso dad dikhlje le, čudisajle. Lesi dej
vaćarda lese: “Mingreja čhaveja! So ćere amencar kava?
Ak, me thaj ćiro dad daraljam thaj rodijam tut!”
49 O Isus vaćarda lenđe: “Sose rodijen man? Ni li džanen
kaj trubul te avav ano čher mingre Dadeso?” 50 Al von ni
haljarde so vov manglja te phenol lenđe.
51 Tegani irisajlo lencar ano Nazaret thaj ane sa šunola
len. Lesi dej sa kala lafura garada ane piro ilo. 52 O Isus
barola ano mudrost, ano baripe thaj ano milost ko Dol i ke
manuša.

3

O Jovane o Krstitelj pripremil o drom

1 Kana o cezar o Tiberija vladisada po rimsko carstvo
dešupandžto berš, o Pontije o Pilat vladisada ani Judeja,
o Irod vladisada ani Galileja, o Filip leso phral vladisada
ani Itureja thaj ani Trahonitada thaj o Lisanije vladisada
ani Avilina, 2 a kana o Ana thaj o Kajafa sesa šorutne
sveštenikura, o Lafi e Devleso avilo e Jovanese, e Zaharijase
čhavese, ani pustinja. 3 O Jovane đelo taro than dži ko than
tare solduj riga tari len e Jordanesi thaj propovedisada kaj e
manuša trubun te irin pe tare pumare grehura thaj te aven
ko Dol te oprostil lenđe thaj te krstin pe. 4 Sar so angleder
pisisada o proroko o Isaija:
“O glaso koleso so dol vika ani pustinja:

‘Pripremin o drom e Gospodese!
Ravnin lese o drom!
5 Sa e doline te pherdon,
thaj sa e gore thaj e bregura te ravnin pe!
Sa e banđe droma te aven prava,
a e bilače droma te aven ravnime.
6 Thaj sa e manuša ka dičhen e Devleso spasenje!’ ”

7 O Jovane vaćarda bute manušenđe save avena ke leste te krstil len: “Tumen e sapese čhave! Ko vaćarda tumenđe kaj šaj te našen tare Devlesi holi so avol? 8 Sikaven tumare džuvdimasa thaj tumare bućencar kaj irisaljen tare tumare grehura! Ma xoxaven tumen golesa so vaćaren: ‘Amaro paradad si o Avraam!’ Golese kaj, me vaćarav tumenđe kaj o Dol šaj i tare kala bara te vazdol čhaven e Avraamese. 9 Golese kaj o tover taro sudo e Devleso ačhol pašo koreno e kašteso thaj dži jekh kaš savo ni bijanol šukar bijandipe ka čhinol pe thaj ka čhudol pe ani jag.”

10 E manuša pučlje e Jovane: “So te ćera?”

11 O Jovane vaćarda lenđe: “Kas isi duj fostanura, nek dol jekh kolese so naj le nijekh, thaj kas isi xamase, nek dol kole kas naj.”

12 Avile te krstin pe thaj i nesave carincura thaj pučlje le: “Učitelju, so te ćera amen?”

13 O Jovane phenda lenđe: “Ma manđen pobut nego so si tumenđe vaćardo taro vlast.”

14 I nesave vojnikura pučlje le: “A amen so te ćera?”

Vov vaćarda lenđe: “Khanikastar ma len silasa e pare thaj ma ćeren xoxaipe pe nikaste. Aven baxtale kolesa kobor poćinen tumen.”

15 E manuša ađućarde e Mesija thaj savore pučlje pe ane pe ile naj li o Jovane o Mesija. 16 Al o Jovane vaćarda savorenđe: “Me krstiv tumen pajesa, al avol khoni savo si po baro mandar. Lese naj sem dostojno ni e dora tare sandale te putrav. Vov ka krstil tumen e Svetone Duxosa thaj e jagasa. 17 Le isi vila ane vasta te čistil o gumno thaj te ćidol o điv ane piro ambari, al i pleva ka phabarol jagasa savi ka phabol thaj ni ka ačhol.” 18 Gija o Jovane opomenisada e manušen bute lafurencar thaj propovedisada lenđe o Lačho Lafi.

19 Al o Jovane prekorisada e vladare e Irode golese so lija romnjaće pe phralese romnja e Irodijada thaj paše but bilače buća so ćerda. 20 Pale sa gova o Irod ćerda vadži jekh bilačhipe: čhuta e Jovane ano phanglipe.

O Jovane krstil e Isuse

21 Kana o Jovane krstisada sa e manušen, krstisajlo i o
Isus. Thaj dok o Isus molisajlo, putajlo o nebo 22 thaj o Sveto
Duxo ulilo pe leste ano oblik sar golubo. Thaj šundilo glaso
taro nebo: “Tu san mingro čhavo o manglo! Tu san palo
mingro manglipe!”

E kuštika e Isuse e Hristese

23 E Isuse sasa paše tranda berš kana počnisada piri
služba. E manuša smatrisade kaj o Isus si čhavo e Josifeso.
O Josif sasa čhavo e Ilijaso.
24 O Ilija sasa čhavo e Matataso,
O Matat sasa čhavo e Levijaso.
O Levi sasa čhavo e Melhijaso.
O Melhi sasa čhavo e Janejaso.
O Janej sasa čhavo e Josifeso.
25 O Josif sasa čhavo e Matatijaso.
O Matatij sasa čhavo e Amoseso.
O Amos sasa čhavo e Naumeso.
O Naum sasa čhavo e Eslijaso.
O Eslija sasa čhavo e Nangejeso.
26 O Nangej sasa čhavo e Maateso.
O Maat sasa čhavo e Matatijaso.
O Matatij sasa čhavo e Semeinaso.
O Semein sasa čhavo e Josiheso.
O Josih sasa čhavo e Jodaso.
27 O Joda sasa čhavo e Joananaso.
O Joanan sasa čhavo e Risaso.
O Risa sasa čhavo e Zorovaveleso.
O Zorovavel sasa čhavo e Salatiilaso.
O Salatiil sasa čhavo e Nirijaso.
28 O Niri sasa čhavo e Melhijaso.
O Melhi sasa čhavo e Adijeso.
O Adija sasa čhavo e Kosamaso.
O Kosam sasa čhavo e Elmadameso.
O Elmadam sasa čhavo e Ireso.
29 O Ir sasa čhavo e Isuseso.
O Isus sasa čhavo e Eliezereso.
O Eliezer sasa čhavo e Jorimaso.
O Jorim sasa čhavo e Matatoso.
O Matat sasa čhavo e Leviso,
30 O Levi sasa čhavo e Simeoneso,
O Simeon sasa čhavo e Judaso.
O Juda sasa čhavo e Josifeso.
O Josif sasa čhavo e Jonameso.
O Jonam sasa čhavo e Eliakimeso.
31 O Eliakim sasa čhavo e Melejaso.
O Meleja sasa čhavo e Menaso.

O Mena sasa čhavo e Matateso.
O Matata sasa čhavo e Nataneso.
O Natan sasa čhavo e Davideso.
32 O David sasa čhavo e Jesejeso.
O Jesej sasa čhavo e Jovideso,
O Jovid sasa čhavo e Voozeso.
O Vooz sasa čhavo e Salmoneso.
O Salmon sasa čhavo e Naasoneso.
33 O Naason sasa čhavo e Aminadaveso.
O Aminadav sasa čhavo e Admineso.
O Admin sasa čhavo e Arnijeso.
O Arni sasa čhavo e Esromeso.
O Esrom sasa čhavo e Fareseso.
O Fares sasa čhavo e Judaso.
34 O Juda sasa čhavo e Jakoveso.
O Jakov sasa čhavo e Isaakoso.
O Isaak sasa čhavo e Avraameso.
O Avraam sasa čhavo e Taraso.
O Tara sasa čhavo e Nahoreso.
35 O Nahor sasa čhavo e Seruheso,
O Seruh sasa čhavo e Ragaveso.
O Ragav sasa čhavo e Falekeso.
O Falek sasa čhavo e Evereso.
O Ever sasa čhavo e Salaso.
36 O Sala sasa čhavo e Kainameso.
O Kainam sasa čhavo e Arfaksadeso.
O Arfaksad sasa čhavo e Simeso.
O Sim sasa čhavo e Nojeso.
O Noje sasa čhavo e Lameheso.
37 O Lameh sasa čhavo e Matusaleso.
O Matusal sasa čhavo e Enoheso.
O Enoh sasa čhavo e Jareteso.
O Jaret sasa čhavo e Malaleileso.
O Malaleil sasa čhavo e Kainameso.
38 O Kainam sasa čhavo e Enoseso.
O Enos sasa čhavo e Siteso.
O Sit sasa čhavo e Adameso.
O Adam sasa čhavo e Devleso.

4

O beng iskušil e Isuse

1 O Isus pherdo Svetone Duxosa irisajlo tari len o Jordan.
O Duxo inđarda le ani pustinja, 2 kaj iskušisada le o beng
saranda đive. Gola đive o Isus khanči ni xalja thaj kana
nakhle e saranda đive, bokhajlo.

3 Tegani vaćarda lese o beng: “Te san e Devleso Čhavo,
phen kale barese te avol mangro.”

4 O Isus phenda lese: “Ano Sveto lil si pisimo: ‘O manuš ni
ka avol džuvdo samo taro mangro [nego tare dži jekh Lafi
e Devleso].’ ”
5 Pale gova ikalda le o beng ko učo than thaj tari jekh
drom sikada lese sa e carstvura ki phuv. 6 O beng vaćarda
e Isusese: “Tuće ka dav sa kava lengo zuralipe thaj i slava,
golese kaj manđe dija pe thaj me ka dav la kase mangav.
7 Ako pere pe koča angle mande, sa ka avol ćiro.”
8 O Isus vaćarda lese: “Ano Sveto lil si pisimo: ‘Per ke koča
e Gospodese e Devlese ćirese thaj lese jekhese kande.’ ”
9 Pale gova inđarda le o beng ano Jerusalim, čhuta le
najučeste po Hram thaj vaćarda lese: “Te san e Devleso
Čhavo, čhude tu katar tele. 10 Golese kaj ano Sveto lil si
pisimo:
‘Vov ka phenol pe melekurenđe
te aračhen tut,’
11 thaj: ‘Von ka len tut ke vasta
te ma čalave tut ko bar ćire pingresa.’ ”
12 O Isus vaćarda lese: “Ano Sveto lil si pisimo:
‘Ma iskuši e Gospode, e Devle ćire.’ ”
13 Kana o beng završisada sa lese iskušenjura, đelo lestar
dži aver nesavo vreme.

O Isus sikavol ani Galileja

14 O Isus irisajlo ano zuralipe e Duxoso ani Galileja thaj o
lafi lestar đelo pe sa e phuva. 15 Sikada ane lenđe sinagoge
thaj savore šukar lestar vaćarde.

E Isuse traden taro Nazaret

16 Tegani avilo o Isus ano foro Nazaret kaj barilo thaj ko
savato palo piro adeti, đelo ani sinagoga thaj uštilo te čitil.
17 Dije le o Lil e prorokoso e Isaijaso, vov putarda o Lil thaj
arakhlja than kaj sasa pisimo:
18 “O Duxo e Gospodeso si pe mande,
golese kaj pomazisada man
te anav o Lačho Lafi e čororenđe,
[bičhalda man te sastarav len, saven isi dukhade ile],
thaj te vaćarav e phanglenđe kaj ka aven oslobodime,
thaj e korenđe kaj ka dičhen,
thaj e mučime kaj ka aven slobodna,
19 te vaćarav taro lačho berš taro milost e Gospodeso.”
20 Tegani phanglja o Lil, dija le e kandinese thaj bešlo.
Savore ani sinagoga dikhlje ane leste 21 thaj o Isus lija
te vaćarol lenđe: “Ađive pherdile kala lafura so akana
šunden.”

22 Savore lestar vaćarde šukar thaj sesa zadivime gole
šukar lafurencar so iklilo andaro leso muj thaj pučlje pe:
“Naj li kava e Josifeso čhavo?”
23 O Isus vaćarda lenđe: “Čače tumen manđe ka vaćaren
kaja poslovica: ‘Lekarona, sastar korkore tut!’ So šundam
kaj ćerdan ano Kafarnaum, čher i kate ane ćiro than kaj
bariljan.”
24 Tegani vaćarda: “Čače vaćarav tumenđe, nijekh
proroko naj manglo ane piro than kaj barilo. 25 A čače
vaćarav tumenđe: But romnja kase roma mule sesa ano
Izrael ano vreme e Ilijaso kana o bršnd ni pelo trin berš
thaj šov čhon thaj sasa baro bokhalipe pe sa i phuv. 26 Al
o Ilija ni sasa bičhaldo ni jekhaće lendar, sasa bičhaldo ki
jekh džuvli kaso rom mulo ke abandžijengo foro Sarepta
pašo Sidon. 27 Thaj but gubava sesa ano Izrael ko vreme e
prorokoso e Jelisijeso. Thaj khoni lendar ni thodilo, nego
thodilo o Neman o Sirijanco.”
28 Savore ani sinagoga pherdile holi kana kava šunde.
29 Uštile thaj tradije le avral taro foro. Inđarde le ko brego
najuče kaj sasa ćerdo lengo foro te čhuden le odupral
natele. 30 Al o Isus nakhlo maškar lende thaj đelo pe
dromesa.

O Isus ikalol e demone taro manuš

31 Pale gova o Isus ulilo ano Kafarnaum ano Galilejsko
foro thaj sikada ko savato. 32 E manuša čudisajle lese
sikajimasa, golese kaj ane lese lafura sasa vlast.
33 Gothe ani sinagoga sasa manuš ane kaste sasa o bilačho
duxo thaj dija vika zurale: 34 “So manđe amendar, Isuse taro
Nazaret? Aviljan li te uništi amen? Džanav ko san tu: Sveco
e Devleso!”
35 O Isus pretisada le: “Phande ćo muj thaj iklji lestar!”
Tegani o beng perada e manuše angle sa e manuša, iklilo
lestar thaj khanči ni ćerda lese bilače.
36 Ane savorende avili i dar thaj čudisajle thaj jekh
averese vaćarde: “Save si kala lafura! Ano autoritet thaj
ano zuralipe vaćarol e bilače duxurenđe te ikljon thaj von
ikljen!” 37 Thaj đelo o lafi lestar ane sa e pašutne thana.

O Isus sastarol buten

38 O Isus uštilo gothar andari sinagoga thaj avilo ano čher
e Simoneso. E Simonese sasuja sasa la bari jag thaj rodije
lestar te sastarol la. 39 O Isus ačhilo paše late, pretisada e
jagaće thaj i jag mukhlja la. Sigate uštili thaj kandija len.
40 Kana pelo o kham, ande angle leste savoren saven sesa
nasvale manuša tare dži jekh nasvalipe. Vov pe savorende
čhuta pe vasta thaj sastarda len. 41 Tare pherdo manuša

iklile e benga thaj dije vika vaćarindoj: “Tu san o Čhavo
e Devleso!” Al o Isus darada len te ma vaćaren khanikase
golese kaj džanglje kaj si vov o Hrist.
42 Kana đivesajlo, o Isus iklilo thaj đelo ani pustinja. E
manuša rodije le thaj avile leste thaj manglje te ačhaven le
te ma džal lendar. 43 Al o Isus vaćarda lenđe: “Trubul i ane
avera forura te vaćarav o Lačho Lafi taro Carstvo e Devleso,
golese kaj sem paše gova bičhaldo.” 44 Thaj ni ačhada te
vaćarol ane sinagoge ani Judeja.

5

O Isus akharol e anglune sikaden

1 Jekh drom kana o Isus ačhilo pašo Galilejsko jezero,
ćidije pe paše leste but manuša, te šunen o Lafi e Devleso.
2 Tegani dikhlja duj čamcura kaj ačhen ki obala. E manuša
save dolen mače iklile lendar thaj thode e mreže. 3 O Isus
dija ano čamco savo sasa e Simoneso thaj pučlja le te crden
le zala ano paj. Pale gova bešlo thaj taro čamco sikada e
manušen.
4 Kana ačhilo te vaćarol e manušenđe, vaćarda e Si-
monese: “Dža ko duboko paj thaj čhude e mreže thaj dol
mačhen.”
5 O Simon vaćarda lese: “Gospode! Celo rat dijam zor thaj
khanči ni doldam, al tu te phendan, ka čhudav e mreže.”
6 Kana ćerde gova, dolde bute mačhen thaj e mreže lije
te pharadon. 7 Tegani vastesa dije vika pe amalen save
sesa ane aver čamco te aven te pomožin lenđe. Von avile
thaj pherde solduj čamcura gija so lije te pherdon paj taro
pharipe e mačhengo.
8 Kana gova dikhlja o Simon Petar, pelo ke koča angle
Isusese pingre thaj vaćarda: “Dža mandar, Gospode! Me
sem grešno manuš.” 9 Golese kaj i dar dolda le thaj savoren
save sesa lesa, tare but mače so dolde. 10 Gija dolda i dar
e Jakove thaj e Jovane, e čhaven e Zevedejevese, so sesa
amala e Simonesa. Tegani o Isus vaćarda e Simonese: “Ma
dara, od akana ka dole e manušen.”
11 Kana ikalde e čamcura ki obala, ačhade sa thaj đele
pale leste.

O Isus sastarda e gubavco

12 Kana sasa o Isus ane jekh foro, avilo paše leste jekh
manuš so sasa but gubavo. Kana dikhlja e Isuse pelo
angle leste mujesa dži ki phuv thaj molisada le vaćarindoj:
“Gospode! Ako manđe, šaj te sastare man!”
13 O Isus vazdija piro va, dolda le thaj phenda: “Mangav.
Av thodo!” Thaj i guba tare lesi koža sigate crdija pe.

14 Tegani o Isus naredisada lese: “Ma vaćar gova khanikase,
nego dža thaj sikav tut e svešteni kose! Inđar kurbano sar
so zapovedisada o Mojsije ano zakon pašo ćiro thodipe, te
bi avola tut svedočanstvo angle lende.”
15 O lafi taro Isus sa pobut šundilo. E manuša sa pobut
ćidije pe te šunen le thaj te sastarol len tare lengo nasvalipe.
16 Al vov đelo ko than kaj naj khoni thaj molisajlo.

O Isus sastarol e manuše savo našti phirol

17 Jekh đive o Isus sikada ano jekh čher thaj gothe bešle e
fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon save avile tare sa
e gava andari Galileja, andari Judeja thaj andaro Jerusalim.
A i zor e Gospodesi sasa po Isus te bi vov sastarola. 18 Thaj
nesave manuša ande ano than e pašljimaso jekhe manuše
savo naštine te phirol. Thaj rodije sar te anen le thaj te
mučhen le anglo Isus. 19 Kana ni arakhlje kotar te anen
le andre tare but manuša, uštile po čher thaj taro tavano
mukhlje le sa e thanesa e pašljimaso ko maškar anglo Isus.
20 Kana dikhlja lengo pačaipe, vaćarda lese: “Manušeja,
oprostime si će grehura!”
21 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon lije ane
peste te den gođi: “Ko si kava savo hulil po Dol? Ko šaj
oprostil e grehura sem jekh Dol?”
22 Kana o Isus haljarda so von den gođi ane peste, vaćarda
lenđe: “So den gođi ane tumare ile? 23 So si poločhe,
te phenol pe: ‘Oprostime si ćire grehura’, il te phenol pe
kolese savo našti phirol: ‘Ušti thaj phir’? 24 Al te džanen
kaj isi man, o Čhavo e manušeso, vlast ki phuv te oprostiv
e grehura, me ka sikavav tumenđe mingri zor.” Tegani
irisajlo premalo manuš savo naštine te phirol thaj phenda:
“Tuće phenav! Ušti thaj le ćiro than e pašljimaso thaj dža
čhere.”
25 Sigate kova manuš uštilo angle lende thaj lija piro
than e pašljimaso thaj đelo pese čhere hvalindoj e Devle.
26 Savore sesa zadivime thaj hvalisade e Devle. Pherdile dar
thaj vaćarde: “Baro čudo dikhljam ađive!”

O Isus akharol e Levi (Mateje)

27 Pale gova iklilo o Isus thaj dikhlja e carinco savo
akhardola Levi sar bešol ki carina thaj vaćarda lese: “Av
pale mande.” 28 Thaj o Levi uštilo, ačhada sa gothe thaj
đelo pale leste.
29 E Isusese ćerda o Levi ane piro čher baro xape. Sesa
gothe but carincura thaj avera manuša save bešle lesa ko
astali. 30 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon lije

te prevaćaren e Isusese sikadenđe: “Sose xan thaj pijen e
carincurencar thaj e grešnikurencar?”
31 O Isus vaćarda lenđe: “Ni trubul e sastenđe doktora,
nego e nasvalenđe. 32 Me ni aviljem te akharav ko pokajipe
e pravednikuren, nego e grešnikuren.”

E Isuse pučen pašo post

33 E fariseja thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon pučlje
e Isuse: “Sose e Jovanese sikade postin thaj molin pe e
Devlese, gija ćeren thaj e farisejska sikade, al ćire xan thaj
pijen?”
34 O Isus vaćarda lenđe: “Šaj li čhuve e gosturen save
avile ko abav te postin, dok slavin e mladoženjasa? 35 Al
ka avol o đive kana ka len lendar e mladoženja. Ane gova
đive i von ka postin.”
36 Thaj vaćarda lenđe i paramič: “Khoni ni čhuvol kotor
taro nevo fostano po purano fostano, golese kaj i o nevo
ka pharadol thaj o kotor taro nevo fostano ni ačhol šukar
ko purano. 37 Thaj khoni ni čhorol nevi mol ane purane
morča, golese kaj i nevi mol ka pharavol e morča thaj
i mol ka čhordol, a e morča ka pharadon. 38 Golese i
nevi mol čhuvol pe ane neve morča [thaj gija solduj ka
arakhadon]. 39 Thaj khoni ko pilja i purani mol ni manđol
nevi, golese kaj phenol: ‘I purani si pošukar.’ ”

6

O Isus o gospodari e savatoso

1 Ke jekh savato o Isus nakhlo maškaro điv. Lese sikade
lije o điv, morde vastencar thaj xalje. 2 Nesave fariseja
pučlje: “Sose ćeren kova so ni trubul ko savato pale
Mojsijaso zakon?”
3 O Isus vaćarda lenđe: “Ni li čitisaden ano Sveto lil
so ćerda o David kana bokhajlo vov thaj i kola so sesa
lesa? 4 Dija ano čher e Devleso thaj lija e mangre save sesa
posvetime, save šajine te xan samo e sveštenikura. O David
xalja thaj dija i kolenđe so sesa lesa.”
5 Tegani o Isus vaćarda lenđe: “Me, o Čhavo e manušeso,
sem o gospodari e savatoso.”

O Isus sastarol ko savato

6 Ko aver savato o Isus dija ani sinagoga thaj lija te sikavol.
Gothe sasa jekh manuš kaso desno va sasa šuko. 7 E učitelja
tare Mojsijaso zakon thaj e fariseja dikhlje palo Isus, na li
ko savato ka sastarol, te bi ćerena le banđe. 8 Al o Isus
džanglja so von den gođi thaj vaćarda e manušese kaso va

sasa šuko: “Ušti thaj ač akari ko maškar!” O manuš uštilo
thaj ačhilo angle lende.
9 Tegani o Isus vaćarda lenđe: “Te pučav tumen: Ko
savato li šaj ćerol pe šukar il bilače? Te arachol pe o
džuvdipe il te mudarol pe?” 10 Thaj dikhlja savoren so
sesa gothe thaj vaćarda e manušese: “Pruži ćo va.” I vov
pružisada po va thaj leso va sastilo. 11 E fariseja thaj e
učitelja tare Mojsijaso zakon pherdile bari holi thaj lije te
vaćaren jekh averese so te ćeren e Isusesa.

O Isus akharol e dešudujen apostoluren

12 Ane gola đivesa o Isus iklilo ko brego te molil pe e
Devlese thaj sasa celo rat ano molipe e Devlesa. 13 Kana
sasa đive, akharda pe sikaden, lendar birisada dešudujen
thaj akharda len apostolura:
14 e Simone kas akharda Petar,
thaj lese phrale e Andrija,
e Jakove
thaj e Jovane,
e Filipe
thaj e Vartolomeje,
15 e Mateja
thaj e Toma,
e Jakove e Alfejevese čhave
thaj e Simone savo sasa Ziloto,
16 e Juda e Jakoveso
thaj e Juda e Iskariotskone, savo izdajisada le.

O Isus sikavol taro blagoslov thaj taro pharipe

17 O Isus ulilo taro brego pe Dešudujencar thaj ačhilo ko
ravno than. Odori sesa but lese sikade thaj but manuša
andari sa i Judeja, andaro Jerusalim, andare Tirska thaj
Sidonska krajura thaj tare pašutne thana save si pašo more.
18 Von avile te šunen le thaj te sastardon tare piro nasvalipe.
Sastardile i kola save sesa mučime tare bilače duxura.
19 Sa e manuša rodije te dolen pe po Isus, golese kaj lestar
ikljola zor thaj sastardona savore.
20 O Isus dikhlja ane pe sikade thaj vaćarda:
“Blagoslovime sen tumen save sen čore,
golese kaj tumaro si o Carstvo e Devleso.
21 Blagoslovime sen tumen save sen akana bokhale,
golese kaj ka čaljon.
Blagoslovime sen tumen save akana roven,
golese kaj ka asan.
22 Blagoslovime sen kana e manuša mrzin tumen,
čhuden tumen, ladžaren tumen

thaj tumaro alav ni manđen thaj dičhen tumen sar bilačhen
golese so pačan ane mande, ano Čhavo e manušeso.
23 Radujin tumen ane gova đive thaj čhelen, golese kaj
bari si tumari plata ko nebo. Golese kaj gija ćerde e
prorokurenđe i lenđe paradada.
24 Al jao tumenđe e barvalenđe,
golese so već lijen tumari uteha.
25 Jao tumenđe save sen akana čale,
golese so ka bokhavon.
Jao tumenđe save akana asan,
golese so ka tugujin thaj ka roven.
26 Jao tumenđe kana sa e manuša vaćaren šukar tumendar,
golese kaj gija i lenđe paradada vaćarde šukar tare
xoxavne prorokura!”

Manđen tumare dušmanuren

27 O Isus vadži vaćarda: “Al tumenđe save šunen man,
vaćarav: Manđen tumare dušmanuren! Šukar ćeren
kolenđe save mrzin tumen! 28 Blagoslovin kolen save den
tumen armaja! Molin tumen e Devlese kolenđe save bilačhe
ćeren tumencar. 29 Kolese savo čalavol tut pi čham, iri thaj
aver čham, kole savo manđol tutar o ogrtači, de le te lol i ćo
gad. 30 De svakone kova so rodol tutar, thaj te khoni khanči
lija tutar, ma rode gova te iril tuće. 31 Gova so manđen te
ćeren e manuša tumenđe, gova i tumen ćeren lenđe!
32 Ako manđen samo kolen save tumen manđen, savi si
tumari hvala? Golese kaj čak i e grešnikura manđen kolen
save len manđen. 33 Thaj ako ćeren šukar samo kolenđe
save tumenđe ćeren šukar, savi si tumari hvala? Golese kaj
i e grešnikura ćeren gija. 34 Thaj ako den zajam kolenđe
savendar ađućaren te irin o zajam, savi si tumari hvala?
Golese kaj i e grešnikura e grešnikurenđe den zajam te len
palem gaći.
35 Nego, manđen tumare dušmanuren thaj ćeren lenđe
šukar! Den zajam te ni manđen khanči golese. Gija
ka avol tumen bari plata thaj ka aven čhave e Najbare
Devlese, golese kaj si vov šukar i e nezahvalnonenđe thaj e
bilačhenđe. 36 Golese aven milosrdna sar so si tumaro Dad
taro nebo milosrdno.”

O Isus sikavol te ma osudi averen

37 O Isus vadži vaćarda: “Ma sudin thaj ni ka aven
sudime. Ma osudin thaj ni ka aven osudime. Oprostin
thaj ka avol oprostimo tumenđe. 38 Den thaj ka dol pe
tumenđe. Pobari mera thaj popherdi ka dol pe tumenđe
ane tumare vasta. Golese kaj, save merasa merin, gaći ka
iril pe tumenđe.”

39 Thaj o Isus vaćarda lenđe paramič: “Šaj li o koro e kore
te inđarol? Na li solduj ka peren ani rupa? 40 Nijekh sikado
naj pobaro tare piro učitelji. Kana ka sikljol sa, ka avol sar
piro učitelji.
41 Sose diče i treska ane ćire phralesi jakh, al o kaš ani
ćiri jakh ni diče? 42 Sar šaj vaćare ćire phralese: ‘Phrala,
ač te ikalav i treska andari ćiri jakh’, al o kaš ani ćiri jakh ni
diče? Dujemujengo! Ikal angleder o kaš andari ćiri jakh,
pa ka diče te ikale i treska andari ćire phralesi jakh.”

Kaš thaj leso bijanipe

43 O Isus vadži vaćarda: “Golese kaj naj šukar kaš savo
bijanol bilačho bijandipe, ni bilačho kaš savo bijanol šukar
bijandipe. 44 Sa e kašta pindžardon pale lengo bijandipe.
Golese kaj i smokve ni ćiden pe tare kangre thaj ni e drakha
ni ćiden pe tari kupina. 45 E šukare manuše isi šukar ano
ilo, i gija, lestar ikljol šukar. Thaj bilačho manuš andare
piro ilo ikalol bilačhipe, golese kaj andaro muj leso ikljol
kova sosa si pherdo leso ilo.”

E Isuseso sikajipe si šukar temelji

46 O Isus vadži vaćarda: “Sose akharen man: ‘Gospode!
Gospode!’, a ni ćeren kova so vaćarav tumenđe? 47 Ka
sikavav tumenđe savo si dži jekh savo avol ke mande thaj
šunol mingre lafura thaj ćerol len. 48 Vov si sar manuš savo
ćerda piro čher. Pa hunda rupa thaj čalada temelji ko bar.
Thaj kana avile e paja, avili i bari len pe gova čher thaj
naštine te peravol le, golese kaj si leso temelji ko bar. 49 Al
kova savo šunda a ni ćerda, si sar manuš savo ćerda piro
čher ki phuv bizo temelji. Thaj kana avilo o paj, gova čher
sigate pelo dži o temelji.”

7

E kapetaneso zuralo pačaipe

1 Kana vaćarda o Isus sa kava angle manuša, đelo ano
foro Kafarnaum. 2 Gothe jekhe rimskone kapetano sasa
jekh kandino savo sasa nasvalo dži o meripe thaj save but
manglja. 3 Kana o kapetano šunda e Isusese, bičhalda
leste nesave jevrejskone phurederen te molin le te avol te
sastarol lese kandino. 4 Kana avile ko Isus, but molisade
le vaćarindoj: “Vov zaslužil gova te ćere lese, 5 golese kaj
manđol amaro narodo thaj ćerda amenđe sinagoga.”
6 Gija, o Isus đelo lencar. Kana ni sesa dur taro čher,
bičhalda o kapetano pe amalen te vaćaren lese: “Gospode!
Ma čhuv tuće gova pharipe golesa so ka de ane mingro
čher, golese kaj me naj sem dostojno te ave tali mingri

streja. 7 Golese ni mangljem te avav angle tute kaj naj sem
dostojno. Nego vaćar samo jekh lafi thaj sigate ka sastol
mingro manglo kandino. 8 Golese kaj i me sem manuš
tale nekaso autoritet thaj isi man tale mande vojnikura, pa
vaćarav jekhese: ‘Dža’, thaj vov džal. Vaćarav dujtonese:
‘Av’, thaj vov avol. Vaćarav mingre kandinese: ‘Ćer’, thaj
ćerol gova.”
9 Kana šunda gova o Isus, čudisajlo thaj irisajlo e
manušenđe save đele pale leste thaj vaćarda lenđe:
“Vaćarav tumenđe, nijekhe Jevreje vadži ni arakhljem ano
Izrael save isi gaći pačaipe.” 10 Tegani kola manuša so
sesa bičhalde, irisajle čhere thaj arakhlje e nasvale kandino
saste.

O Isus vazdija e čhavore tare mule

11 Na but pale gova, o Isus đelo ano foro savo akhardola
Nain. Đele lesa lese sikade thaj pherdo manuša. 12 Kana
avile pašo vudar e foroso, nesave manuša ikalde jekhe terne
čhave, savo mulo. Vov sasa jekhoro čhavo jekha dejako,
savako rom mulo. Pherdo manuša andaro foro džana lasa
te prahon e čhave. 13 Kana dikhlja la o Gospod, pelo lese
žal laće thaj vaćarda: “Ma rov!”
14 Tegani avilo paše thaj dolda pe po than kaj sasa
pašljardo o mulo čhavo. E manuša save inđarena le ačhile
thaj o Isus vaćarda: “Čhaveja! Tuće vaćarav, ušti!” 15 O
mulo čhavo bešlo thaj lija te vaćarol, a o Isus dija le lese
daće.
16 Savore darajle thaj hvalisade e Devle vaćarindoj: “Baro
proroko si maškar amende!” Thaj: “O Dol avilo te pomognil
pe manušenđe!” 17 Kava šundilo taro Isus ani sa i Judeja
thaj ane sa e pašutne thana.

O Isus thaj o Jovane o Krstitelj

18 E Jovanese e Krstiteljese sikade vaćarde lese sa kava
so o Isus ćerda. Tegani akharda o Jovane pe dujen sikaden
19 thaj bičhalda len ko Gospod te pučen le: “Tu li san gova
save obećisada o Dol kaj trubul te avol, il te ađućara avere?”
20 Kana avile gola duj manuša ko Isus, phende lese: “O
Jovane o Krstitelj bičhalda amen tute te puča tut: ‘Tu li san
gova save obećisada o Dol kaj trubul te avol, il te ađućara
avere?’ ”
21 Ane gova sato o Isus sastarda buten taro lengo nas-
valipe, tare lengo pharipe thaj tare bilače duxura thaj
bute koren dija dičhipe. 22 Gija o Isus phenda e Jovanese
sikadenđe: “Džan thaj vaćaren e Jovanese so dikhljen thaj
so šunden: e kore dičhen, e banđe phiren, e gubava thodon,
e kašuće šunen, e mule ušten taro meripe thaj e čororenđe

vaćarol pe o Lačho Lafi. 23 Blagoslovimo si kova savo naj
sablaznimo paše mande!”
24 Kana đele e Jovanese sikade, o Isus lija te vaćarol
taro Jovane e bute manušenđe: “So ikliljen te dičhen ki
pustinja? I trska, savi banđol ki balval? 25 Il so ikliljen te
dičhen? Manuše ane barvale fostanura urade? Na! Kola
save phiraven barvale fostanura thaj ano šukaripe, bešen
ane carska palate. 26 Il so ikliljen te dičhen? Proroko? Va,
me phenav tumenđe, vov si pobut taro proroko. 27 Golese
so, o Jovane si manuš kastar si pisimo ano Sveto lil:
‘Ak, me bičhalav mingre glasniko angle tute,
savo ka pripremil tuće o drom angle tute.’
28 Vaćarav tumenđe: maškare sa e manuša save sesa
bijande tare romnja, ni sasa khoni pobaro taro Jovane. Al i
o emcikno ano Carstvo e Devleso pobaro si lestar.”
29 Sa e manuša so šunde e Isuse, pa i nesave carincura,
pindžarde kaj si e Devleso sikajipe čačukano, golesa so
krstisajle e Jovanese krstimasa. 30 Al e fariseja thaj e učitelja
tare Mojsijaso zakon čhudije o plan e Devleso savo sasa
lenđe thaj ni manglje o Jovane te krstil len.
31 O Isus vaćarda: “Kasa te uporediv e manušen tari kaja
kuštik save si akana džuvde? Sar kaste si von slična? 32 Von
si sar čhavore save bešen ko drom thaj akharen jekh avere
vaćarindoj:
‘Bašaldam tumenđe vesela đilja,
a tumen ni čhelden!
Bašaldam tumenđe žalosna đilja,
a tumen ni rujen!’
33 Golese kaj, avilo o Jovane o Krstitelj savo ni xalja mangro
thaj ni pijola mol, a tumen vaćaren: ‘O beng ane leste!’
34 Aviljem me, o Čhavo e manušeso, savo xav thaj pijav,
a tumen vaćaren: ‘Dikh, manuš halano thaj mato, amal
e carincurengo thaj e grešnikurengo!’ 35 Al, sa gola so
prihvatisade gova sikajipe, phende kaj si e Devleso mudrost
čačukano!”

O Isus šaj te oprostil e grehura

36 Jekh farisejo kaso alav sasa Simon dija vika e Isuse te
avol te xal mangro ke leste. O Isus đelo ano čher e farisejeso
thaj čhuta pe pašo astali.* 37 Thaj dikh, ane gova foro sasa i
džuvli savaće džanglja pe kaj si grešnica. Voj šunda kaj si o
Isus pašo astali ano čher e farisejeso, i avili andre thaj anda
kučalo miris ko čaro savo sasa taro mermerno bar. 38 Voj
ačhili palo Isus thaj rojindoj, peli ke pe koča paše lese pingre

* **7,36** Sasa običaj kana e murša džana ke gasave večere, dok xana bešenasa pašljindoj pašo astali.

thaj lija te thovol len pe jasvencar. Tegani koslja len pe
balencar, čumidija lese pingre thaj makhlja len e mirisesa.
39 Kana gova dikhlja o farisejo savo akharda le, vaćarda
ane peste: “Te avol kava manuš proroko, bi džanola ko si
kaja džuvli savi dolol le. Vov bi džanola kaj si grešnica!”
40 O Isus phenda lese: “Simone! Isi man khanči te vaćarav
tuće.”
Vov vaćarda: “Učitelju, vaćar!”
41 O Isus vaćarda: “Duj džene sesa dužna jekhe
manušese. Jekh sasa dužno panšel srebrenjakura a o dujto
pinda. 42 Kana len naj sasa te irin, kova manuš oprostisada
soldujenđe. Vaćar, tare kala duj savo ka manđol le pobut?”
43 O Simon vaćarda lese: “Pa bi phenava kolese kas sasa
pobaro dugo.”
A o Isus vaćarda lese: “Gija si, šukar vaćardan.”
44 Tegani irisajlo o Isus premali džuvli thaj vaćarda e
Simonese: “Diče li kala džuvlja? Me aviljem ane ćiro čher
thaj paj ni andan mingre pingrenđe, al voj pe jasvencar
thoda len thaj pe balencar koslja len. 45 Ni čumidipe ni dijan
man, al voj sar aviljem, ni ačhili te čumidol mingre pingre.
46 Uljesa ni makhljan mingro šoro, al voj mirisesa makhlja
mingre pingre. 47 Golese vaćarav tuće: ‘Baro manglipe
sikada manđe, golese so si laće oprostime but bare grehura.
Al kase zala oprostime, sikavol zala manglipe.’ ”
48 A laće vaćarda: “Oprostime si ćire grehura.”
49 Tegani ane peste lije te vaćaren kola so sesa lesa pašo
astali: “Ko si kava savo šaj oprostil e grehura?”
50 Al o Isus vaćarda e džuvljaće: “Ćiro pačaipe spasisada
tut. Dža ano mir!”

8

Džuvlja save sledina e Isuse

1 Pale gova o Isus đelo ane forura thaj ane gava. Sikada
thaj vaćarda taro Lačho Lafi taro Carstvo e Devleso. Lesa
đele e dešuduj sikade 2 thaj nesave džuvlja save sesa
sastarde tare benga thaj nasvalipe: i Marija (savi akhardola
Magdalena, kastar iklile efta bilače duxura), 3 thaj i Jovana
(romni e Huzosi savo sasa upravitelji ko Irod) thaj i Suzana
thaj avera but džuvlja save kandije pumare parencar e Isuse
thaj lese sikaden.

O Isus vaćarol taro manuš savo čhudol o seme ki phuv

4 Kana ćidije pe but manuša tare sa e forura thaj avile
pašo Isus, vov vaćarda lenđe paramič: 5 “Iklilo o manuš
savo čhudola o seme pi phuv. Thaj kana sejisada, nesavo
seme pelo po drom. Gothe uštade le e manuša thaj e čiriklja

sa xalje le. 6 Nesavo seme pelo pe bara. Barilo thaj šućilo,
golese kaj naj sasa paj ani phuv. 7 Thaj nesavo seme pelo pe
kangre. O seme barilo e kangrencar thaj e kangre tasade le.
8 Thaj nesavo seme pelo pi šukar phuv. Barilo thaj anda šel
droma pobut." Kana vaćarda kava, dija vika: "Kas isi kana
te šunol, nek šunol."

E manuša si sar lačhi thaj bilačhi phuv

9 E Isusese sikade pučlje le: "Vaćar amenđe so značil kaja
paramič?"
10 Vov vaćarda: "O Dol tumenđe dija te džanen o garajipe
tare leso Carstvo, al averenđe vaćarav ane paramiča, te
pherdol okova so ačhol ano Sveto lil:
'Ka dičhen,
al ni ka shvatin;
ka šunen,
al ni ka haljaren.'
11 Kaja paramič phenol kava: O seme si o Lafi e Devleso.
12 Nesave manuša si sar o drom ke savo pelo o seme. Kana
šunen o Lafi e Devleso thaj avol o beng, lol o Lafi andaro
lengo ilo, te ma pačan thaj te ni aven spasime. 13 Nesave
manuša si sar than kaj isi bara ke savo pelo o seme. Gova si
manuša save šunen thaj len o Lafi radosno, al si sar luluđa
saven naj koreno. Zala vreme pačan, a kana avol o vreme
tare iskušenjura, tegani prestanin te pačan. 14 Nesave
manuša si sar than maškar e kangre ke savo pelo o seme.
Gola si kola manuša save šunen o Lačho Lafi, al o pharipe,
o barvalipe thaj o guglipe kale svetoso tasavol len thaj ni
den šukar bijandipe. 15 A nesave manuša si sar šukar phuv
pe savo si sejimo o seme. Gola si manuša save šunen o Lafi
thaj gova Lafi ićaren ano šukar thaj iskreno ilo, sa dži kaj
ni anen šukar bijandipe."

Paramič tari svetiljka

16 "Khoni ni phabarol i svetiljka te bi učharola la e čaresa
il te bi čhuvola talo than e sojimaso. Čhuvol la ko than e
svetiljkako te šaj kola save den andre, dičhen o svetlo. 17 Sa
so si garado ka avol pučardo thaj so si ćerdo garandoj ka
ikljol ko dičhipe. 18 Golese pazin sar šunen. Golese so, kas
isi, ka dol pe lese, a kas naj, ka lol pe lestar i kova zala so
dol gođi kaj isi le."

E Isusesi čačukani familija

19 Avile e Isusesi dej thaj lese phrala thaj naštine tare but
manuša te aven dži leste. 20 Thaj khoni vaćarda e Isusese:
"Ćiri dej thaj ćire phrala ačhen avri thaj manđen te dičhen
tut."

21 Al vov vaćarda lenđe: “Mingri dej thaj mingre phrala
si kola save šunen o Lafi e Devleso thaj ićaren le.”

O Isus vaćarol e balvaljaće te ačhol

22 Jekh đive o Isus phenda pe sikadenđe: “Te nakha ki
aver rig e jezerosi.” Dije ano čamco thaj đele. 23 Thaj kana
pojdisade, o Isus zasuta. Tegani uštili bari balval, o čamco
lija te pherdol paj thaj arakhlje pe ano opasnost.
24 E sikade avile pašo Isus thaj lije te den vika: “Gospode!
Gospode! Ka tasiva!”
Vov uštilo thaj zapovedisada e balvaljaće thaj e bare
pajese te ačhen, thaj von ačhile thaj pale gova khanči ni
šundilo. 25 A o Isus pučlja len: “Kaj tumaro pačaipe?”
A e sikade darajle thaj čudisajle, pučindoj jekh averese:
“Savo si kava so e balvaljenđe thaj e pajese zapovedil te
ačhen thaj von šunen le?”

O Isus ikalol e melale duxura taro manuš

26 Tegani resle paši Gerasinsko phuv savi si ki aver rig tari
Galileja. 27 Kana iklilo o Isus taro čamco, avilo paše leste
andaro foro jekh manuš ane kaste sesa benga. But vreme
sasa nango thaj ni bešlo ano čher, nego bešlo ke limora.
28 Kana dikhlja e Isuse, dija vika thaj pelo ke pe koča
angle leste. Andare sa o glaso dija vika: “So manđe mandar,
Isuse, Čhaveja embare Devleso? Moliv tut, ma muči man!”
29 Golese so o Isus već zapovedisada e bilače duxose te
ikljol andare kava manuš. Angleder, e manuša phandena
le ane sinđira thaj aračhena le. Al vov činola e sinđira
thaj o beng inđarola le ani pustinja.
30 O Isus pučlja le: “Sar si ćiro alav?”
Vov phenda: “Legija,” golese kaj but benga sesa ane leste.
31 Thaj e benga molisade e Isuse te ma bičhalol len ano
bezdan.
32 Paše gothar sasa jekh brego kaj sesa pherdo bale save
čarona. E benga molisade e Isuse te mučhol len te džan ane
gola bale. Thaj o Isus mukhlja len te džan. 33 Tegani iklile
e benga andare kova manuš thaj đele ane bale. Thaj e bale
lije te prasten taro brego ano jezero thaj tasile.
34 Kana e manuša save arakhlje e balen, dikhlje so sasa,
našle thaj đele te vaćaren tare gova ano foro thaj ane
gava. 35 Tegani e manuša iklile te dičhen so sasa. Kana
avile pašo Isus, arakhlje e manuše kastar iklile e benga, sar
bešol urado paše Isusese pingre thaj si gođaver. Thaj von
darajle. 36 Kola save gova dikhlje, vaćarde averenđe sar o
Isus sastarda e manuše ane kaste sesa e benga. 37 Tegani
sa e manuša tari Gerasinsko phuv molisade e Isuse te džal

lendar, golese kaj but darajle. O Isus dija ano čamco thaj
irisajlo palal ani Galileja.
38 O manuš kastar o Isus ikalda e benđen molisada e Isuse
te džal lesa, al o Isus bičhalda le pestar vaćarindoj: 39 “Iri
tut ane ćiro čher thaj vaćar sa so ćerda tuće o Dol.” Gija o
manuš đelo thaj vaćarda maškaro sa o foro so ćerda lese o
Isus.

O Isus sastarol e džuvlja thaj vazdol e čhejora tare mule

40 Kana irisajlo o Isus tari aver rig e jezerosi, e manuša
sesa baxtale kana dikhlje le, golese kaj savore ađućarde le.
41 Thaj dikh, jekh manuš kaso alav sasa Jair, o šorutno e
sinagogako, avilo thaj pelo ke koča anglo Isus thaj molisada
le te avol ane leso čher, 42 golese kaj sasa le jekhori čhej tare
dešuduj berš thaj voj sasa dži o meripe.
Kana pojdisada o Isus e Jairesa ane leso čher, ćićidije
le e manuša. 43 Thaj maškare manuša sasa jekh nasvali
džuvli tare rateso thavdipe već dešuduj berš. I džuvli sa
piro barvalipe so sasa la, dija ke lekara, al nijekh naštine te
sastarol la. 44 Voj avili od palal e Isusese thaj dolda le taro
teluno kotor taro fostano thaj tare jekh drom ačhilo lako
ratvalipe.
45 O Isus pučlja: “Ko dolda pe gova pe mande?”
Dži jekh lendar phende kaj naj von, vaćarda o Petar [thaj
kola save sesa lesa]: “Gospode! But manuša si paše tute thaj
ćićiden tut [a tu puče: ‘Ko dolda pe gova pe mande?’].”
46 Al o Isus vaćarda: “Khoni dolda pe pe mande, golese
kaj osetisadem zor kaj iklili mandar.”
47 Kana dikhlja i džuvli kaj našti garadol, avili darandoj,
peli ke pe koča angle leste thaj vaćarda angle sa e manuša
sose dolda pe pe leste thaj sar tare jekh drom sastili. 48 O
Isus vaćarda laće: “Mingri čhej! Ćiro pačaipe sastarda tut.
Dža ano mir!”
49 Dok o Isus vaćarda e džuvljaće, avilo jekh andaro čher
e Jaireso, e šorutno e sinagogako, thaj vaćarda lese: “Jaire,
muli ćiri čhej. Ma muči e učitelje.”
50 Kana šunda gova o Isus, vaćarda lese: “Ma dara! Samo
pača thaj voj ka uštol.”
51 Kana o Isus avilo ano čher, ni dija khoni te džal andre,
sem o Petar, o Jovane thaj o Jakov, e čhejorako dad thaj i
dej. 52 Savore ruje thaj tugujisade andaro vođi pale late thaj
o Isus vaćarda: “Ma roven. Ni muli, nego sovol.”
53 Al von asaje e Isusese golese kaj džanglje so muli.
54 Vov dolda e čhejora taro va thaj dija vika vaćarindoj:
“Čhejorije, ušti!” 55 Tare jekh drom irisajlo lako duxo
thaj voj sigate uštili. O Isus naredisada lenđe te den la te

xal. 56 Thaj lako dad thaj laći dej sesa začudime. Al vov
zapovedisada lenđe khanikase te ma vaćaren so sasa.

9

O Isus bičhalol pe apostoluren

1 O Isus dija vika e dešuduje apostoluren thaj dija len
zor thaj vlast pe sa e benga thaj te sastaren taro nasvalipe.
2 Bičhalda len te propovedin taro Carstvo e Devleso thaj
te sastaren e nasvalen. 3 Vaćarda lenđe: "Khanči ma len
dromese: ni rovli, ni trasta, ni mangro, ni pare thaj te ma
avol tumen po duj fostanura. 4 Kana džan ane nesavo čher,
bešen gothe, dži kaj ni ka džan ane aver than. 5 Te ni
manglje tumen ane nesavo foro, ikljen gothar thaj tresin
o praho tare tumare pingre sar svedočanstvo protiv lende."
6 E sikade đele thaj phirde taro gav dži ko gav.
Propovedisade o Lačho Lafi thaj sastarde e manušen ke sa
e thana.

O Irod si zbunimo kolestar so šunda taro Isus

7 Kana o Irod, o vladari e Galilejako, šunda tare sa so
sasa, sasa zbunimo golese kaj nesave vaćarde kaj o Jovane
o Krstitelj uštilo tare mule. 8 Thaj avera vaćarde kaj ki phuv
sikadilo o Ilija, a nesave vaćarde kaj uštilo tare mule nesavo
proroko taro purano vreme.
9 Thaj vaćarda o Irod: "E Jovaneso šoro me čhindem,.
Savo si akana kava kastar gasave čudura šunav?" Thaj
manglja te dičhol e Isuse.

O Isus parvarol pobut tare pandž milje murša

10 Kana irisajle e apostolura, vaćarde e Isusese sa so
ćerde. O Isus tegani inđarda e sikaden pesa thaj katane
đele pašo foro savo akhardol Vitsaida te šaj aven korkore.
11 Al but manuša šunde kaj đelo o Isus, thaj lije te džan pale
leste. O Isus primisada len thaj lija te propovedil lenđe taro
Carstvo e Devleso thaj sastarda kolen saven trubuja sastipe.
12 Kana lija o đive te načhol, avile e dešuduj apostolura
pašo Isus thaj vaćarde: "Mukh e manušen. Nek džan
ane pašutne gava thaj ane thana kaj šaj te aračhen khanči
xamase thaj kaj šaj te soven, golese kaj sam ko than kaj naj
khanči."
13 O Isus vaćarda lenđe: "Den len tumen te xan!"
Von vaćarde: "Amen isi samo pandž mangre thaj duj
mače. Amen li te dža te ćina sa kale manušenđe te
xan?" 14 Gothe sesa paše pandž milje murša. Tegani o
Isus vaćarda pe sikadenđe: "Čhuven len te bešen ane kupe
po pinda džene." 15 E sikade ćerde gija thaj bešljarde
len savoren. 16 O Isus lija gola pandž mangre thaj gole

duje mačhen, dikhlja ano nebo thaj zahvalisada e Devlese.
Phaglja e mangre thaj e mačhen thaj dija len ke sikade te
den e manušen. 17 Savore xalje thaj čalile. Pale gova ćidije
dešuduj korpe kolestar so ačhilo so xalje e manuša.

O Petar dikhlja thaj vaćarda kaj si o Isus o Hrist

18 Jekh đive o Isus molisajlo korkoro thaj lesa sesa lese
dešuduj sikade. Vov pučlja len: “So vaćaren e manuša, ko
sem me?”
19 E sikade vaćarde lese: “Nesave manuša vaćaren kaj
san o Jovane o Krstitelj, a avera kaj san o Ilija o proroko,
a nesave vaćaren kaj san jekh tare purane prorokura savo
uštilo tare mule.”
20 O Isus pučlja len: “A tumen, so phenen, ko sem me?”
O Petar vaćarda: “Tu san o Hrist, bičhaldo taro Dol.”

O Isus vaćarol tare piro meripe

21 O Isus zurale naredisada e sikadenđe te ma vaćaren
khanikase kaj si vov o Hrist. 22 Thaj phenda: “Me, o Čhavo
e manušeso, trubul te avav but mučimo. E phuredera, e
šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon ka
čhuden man. Ka avav mudardo, al me trito đive ka uštav
tare mule.”

So trubul manuš te ćerol te šaj avol e Isuseso sikado

23 Tegani o Isus savorenđe vaćarda: “Ko manđol te džal
pale mande, nek ačhavol korkoro pes thaj nek lol piro krsto
svako đive thaj nek džal pale mande. 24 Golese ko manđol
piro džuvdipe te arachol, ka hasarol le, al ko hasarol piro
džuvdipe paše mande, ka arachol le. 25 Savo šukaripe
ka avol e manuše ako sa o sveto dobil, al pes hasarol il
upropastil pes? 26 Golese, ko ladžal mandar thaj tare mingre
lafura, lestar i me, o Čhavo e manušeso, ka ladžav kana
ka avav ane mingri slava thaj ani slava mingre Dadesi thaj
e svetone melekurenđi. 27 Čače vaćarav tumenđe, nesave
tumendar save sen kate ni ka meren dok ni dičhen o Carstvo
e Devleso.”

O Mojsije thaj o Ilija sikadile e Isusese

28 Kana nakhle ohto đive pale gova, o Isus lija e Petre,
e Jovane thaj e Jakove thaj iklilo ko brego te molil pe e
Devlese. 29 Kana molisajlo, leso muj ćerdilo averčhande
thaj lese šeja ćerdile parne thaj sjajna. 30 Thaj dikh, tari jekh
drom iklile duj manuša thaj lije te vaćaren e Isusesa. Gola
sesa o Mojsije thaj o Ilija. 31 Sikadile ani slava thaj vaćarde
tare leso meripe savo trubuja te avol ano Jerusalim.
32 O Petar thaj kala so sesa lesa, zasute thaj kana
džungadile dikhlje e Isuse ani slava thaj duje manušen sar

lesa ačhen. 33 Kana lije o Mojsije thaj o Ilija te crden pe
taro Isus, o Petar phenda e Isusese: “Gospode! Šukar kaj
sam kate. Te ćera trin senice: Jekh tuće, jekh e Mojsijase
thaj jekh e Ilijase.” Ni džanglja so te vaćarol. 34 A dok vov
gova vaćarda, avilo o oblako savo učharda len. Thaj von,
kana učharda len o oblako, darajle. 35 Thaj šunde glaso
andare kova oblako vaćarindoj: “Kava si mingro manglo
čhavo save me birisadem. Le šunen!”
36 Pale gova so šundilo o glaso, e sikade dikhlje samo e
Isuse korkore. Thaj von khanči ni vaćarde khanikase tare
gova so dikhlje.

O Isus ikalol e bilače duxo taro čhavo

37 Thearinto đive kana o Isus thaj lese sikade ulile taro
brego, but manuša avile ko Isus. 38 Thaj dikh, tare but
manuša akharda le jekh: “Učitelju! Moliv tut, dikh pe
mingro čhavo golese kaj si jekhoro.” 39 O bilačho duxo dolol
le thaj tari jekh drom lol te dol vika thaj čhudol le ane grčura
tare savi ikljol i spuma taro leso muj thaj o duxo ni ačhavol
le thaj sa malaksil le. 40 “Molisadem ćire sikaden te ikalen
e bilače duxo, al von naštine.”
41 O Isus vaćarda lenđe: “O, bipačaće thaj rumime
potomkura! Vadži kozom trubul te avav tumencar thaj
te trpiv tumen? An ćire čhave akari!” 42 A dok avola o
čhavoro premal leste, o bilačho duxo perada e čhave ki
phuv ane grčura thaj lija te tresil le. A o Isus zapovedisada
e bilače duxose te ikljol lestar, sastarda e čhave thaj dija
le lese dadese. 43 Savore divisajle so dikhlje e Devleso baro
zuralipe.

O Isus dujto drom vaćarol tare piro meripe

Savore divisajle sa kolese so o Isus ćerola. Tegani o Isus
vaćarda pe sikadenđe: 44 “Šukar šunen kala lafura: Me,
o Čhavo e manušeso, trubul te avav dindo ane vasta e
manušenđe.” 45 Al e sikade ni haljarde kala lafura, golese
kaj sasa lendar garado te našti haljaren. Thaj darajle te
pučen le kale lafese.

E ponizna si embare ane Devlese jakha

46 E sikade lije te vaćaren maškar pumende ko si lendar
embaro. 47 Al o Isus džanglja so si ane lenđe ile. Lija e
čhavore čhuta le paše peste, 48 thaj vaćarda lenđe: “Savo
primil kale čhavore ane mingro alav, man primil. Thaj ko
man primil, primil e Devle savo bičhalda man. Golese kaj,
ko si maškare tumende emcikno, vov si embaro.”

Ko naj protiv tumende, tumencar si

49 Tegani vaćarda o Jovane e Isusese: “Gospode! Dikhljam
jekhe sar ćire alavesa tradol e benđen. Amen vaćardam
lese te ma ćerol gova, golese kaj ni džal amencar pale tute.”
50 Al o Isus vaćarda lese: “Muchen le, golese kaj ko naj
protiv tumende, tumencar si.”

E samarijancura ni manglje e Isuse

51 Kana sesa paše e đivesa te avol o Isus vazdimo ko nebo,
zurale odlučisada te džal ano Jerusalim. 52 Thaj bičhalda
glasnikuren angle peste thaj von đele thaj dije ano gav ani
Samarija te lačharen lese kaj te sovol. 53 Al e manuša ni
manglje le gothe, golese kaj džanglje kaj manđol te džal
ano Jerusalim. 54 Kana dikhlje gova lese sikade o Jakov thaj
o Jovane, pučlje e Isuse: “Gospode! Manđe li te phena te
uljol i jag taro nebo thaj te phabarol len [sar so gova ćerda
o Ilija]?” 55 Al o Isus irisajlo thaj dija vika pe lende. [Phenda:
“Ni džanen tare savo duxo sen. 56 Golese kaj me, o Čhavo
e manušeso, ni aviljem te uništiv e manušengo džuvdipe,
nego te spasiv.”] Thaj đele ane aver gav.

O Isus manđol sa te mukha thaj te dža lese dromesa

57 Sar đele dromesa, nesavo manuš vaćarda e Isuse: “Me
ka džav tusa kaj tu dža.”
58 Al o Isus phenda lese: “E lisicen isi jazbina thaj e
čirikljen isi gnezdura, al me, o Čhavo e manušeso, naj man
kaj mingro šoro te pašljarav.”
59 A o Isus avere manušese vaćarda: “Phir pale mande.”
A kova manuš phenda: “Gospode! Mukh man angleder
te džav te prahov mingre dade.”
60 Al o Isus vaćarda lese: “Ačhav e mule, nek prahon pe
mulen. Al tu dža thaj propovedi taro Carstvo e Devleso.”
61 A aver manuš vaćarda: “Gospode! Me ka džav
pale tute, al mukh man te džav te oprostiv man mingre
čherutnencar.”
62 A o Isus phenda lese: “Kova savo čhuvol piro va ko
plugo te oril a dičhol palal, naj pogodno pašo Carstvo e
Devleso.”

10

O Isus bičhalol eftavardeš thaj duje sikaden

1 Pale gova odredisada o Gospod avere eftavardeš thaj
duje (72) sikaden thaj bičhalda len po duj te džan angle
leste ane sa e forura thaj ane thana kaj manglja te džal.
2 O Isus vaćarda lenđe: “O ćidipe* si baro a e bućarne si
zala. Golese, molin e gospodare taro ćidipe te bičhalol e

* **10,2** gadžikane “žetva”

bućarnen ke piro ćidipe. 3 Džan! Ak, bičhalav tumen sar
terne bakren maškare ruva. 4 Ma inđaren kese parencar,
ni traste, ni sandale. Thaj dok phiren ma ačhen te vaćaren
ko drom khanikasa te ma hasaren tumaro vreme.
5 Kana ka den ane nesavo čher, angleder vaćaren: ‘Mir
kale čhereste.’ 6 Te gothe bešlo o manuš savo manđol o mir,
tumaro mir ka avol pe lende. Te ni manglja o mir, tumaro
mir ka iril pe tumenđe. 7 Kana ka džan ane nesavo čher,
ma džan tare gova čher ke aver. Ačhen ke gova čher thaj
xan thaj pijen so isi len, golese kaj o bućarno dostojno si pe
plataće. 8 Kana ka den ane nesavo foro thaj gothe ka primin
tumen, xan so anen angle tumende. 9 Sastaren e nasvalen
save si gothe, thaj vaćaren lenđe: ‘O Carstvo e Devleso avilo
paše tumenđe.’ 10 Al kana ka džan ane nesavo foro thaj ni
ka primin tumen gothe, ikljen ke lengo drom thaj vaćaren:
11 ‘Thaj o praho tare tumaro foro savo si pe amare pingre,
amen kosa, sar svedočanstvo protiv lende. Al te džanen
kaj paše avilo tumenđe o Carstvo e Devleso.’ 12 Vaćarav
tumenđe kaj e manušenđe tari Sodoma ka avol poločhe ko
đive e Sudoso, nego e manušenđe tare kava foro!”

Kazne e bipokajime forurenđe

13 “Pharo tumenđe, manušalen taro Horazin! Pharo tu-
menđe, manušalen tari Vitsaida! Golese kaj, te bi ćerdona
ano foro Tir thaj ano foro Sidon e čudura save ćerdile
tumende, dumutane bi pokajina pe thaj bi bešena urade ano
dorikalo čaršafi thaj ano praho. 14 Al e manušenđe taro Tir
thaj e manušenđe taro Sidon ka avol poločhe ko sudo, nego
ka avol tumenđe. 15 A tumen manušalen taro Kafarnaum!
Dži o nebo li ka ušten? Dži o than kaj si e mule ka peren!”
16 Tegani vaćarda o Isus pe sikadenđe: “Ko tumen šunol,
man šunol. Ko tumen čhudol, man čhudol. Ko čhudol man,
čhudol e Devle savo bičhalda man.”

O Isus sikavol e sikaden so si emvažno

17 Kana irisajle kola eftavardeš thaj duj sikade, radosno
vaćarde e Isusese: “Gospode, e benga pokorisajle amenđe
ke ćiro alav.”
18 Vov phenda lenđe: “Me dikhljem e Satana sar pelo taro
nebo sar munja. 19 Ak, dijem tumen zor te ačhen pe sapa
thaj pe škorpije thaj pe sa o vlast e dušmaneso. Khanči ni
ka avol tumenđe. 20 Al tumen ma aven radosna paše gova
so e duxura pokorin pe tumenđe, nego aven radosna golese
so si tumare alava pisime ko lil e Devleso ano nebo.”

Blagoslovime si sa kola save prihvatin e Isuseso lafi

21 Ane gova sato o Isus pherdilo radost ano Sveto Duxo
thaj phenda: “Hvaliv tut, Dade, Gospode e neboso thaj e

phuvako, so garadan gova tare džangle thaj tare razumna a
sikadan gova kolenđe save si sar čhavore. Va, Dade, golese
kaj si gova ćiri volja.”
22 Thaj vaćarda o Isus kolenđe so sesa gothe: “Sa manđe
dija mingro Dad thaj khoni ni džanol ko si o Čhavo, sem o
Dad, thaj khoni ni džanol ko si o Dad, sem o Čhavo thaj kola
kase o Čhavo manđol te sikavol le.”
23 Pale gova irisajlo pe sikadenđe thaj samo lenđe
vaćarda: “Blagoslovime si e jakha save dičhen kova so
tumen dičhen. 24 Golese kaj, vaćarav tumenđe kaj but
prorokura thaj carura manglje te dičhen kova so tumen
dičhen, al ni dikhlje, thaj manglje te šunen kova so tumen
šunen, al ni šunde.”

O Isus sikavol taro džuvdipe bizo meripe

25 Tegani uštilo jekh tare učitelja tare Mojsijaso zakon te
iskušil e Isuse thaj pučlja le: “Učitelju! So trubul te ćerav
te dobiv o džuvdipe bizo meripe?”
26 O Isus phenda lese: “So si pisimo ane Mojsijaso zakon?
Sar tu gova haljare?”
27 Vov phenda e Isusese: “ ‘Mang e Gospod ćire Devle sa
ćire ilesa, sa ćire dušasa thaj sa ćire zorasa thaj sa ćire
gođasa,’ thaj: ‘Mang ćire pašutne sar korkore tut.’ ”
28 O Isus vaćarda lese: “Šukar vaćardan. Ćer gova thaj
ka živi!”
29 Al kova učitelji e zakoneso manglja te opravdil pe, pa
pučlja e Isuse: “Ko si mingro pašutno?”
30 Pe gova o Isus lija te vaćarol kava: “Jekh manuš
đelo taro Jerusalim ano Jerihon thaj dolde le e čora. Von
uljarde lese šeja, marde le, ačhade le opaš mule pašo drom
thaj đele pese. 31 Slučajno gole dromesa nakhlo nesavo
svešteniko. Kana dikhlja le, crdija pe lestar ki aver rig thaj
nakhlo. 32 Gija i nesavo levito: kana avilo ke gova than thaj
dikhlja le thaj nakhlo ki aver rig. 33 Tegani paše leste avilo
i nesavo Samarijanco savo đelo gole dromesa. Thaj kana
dikhlja le, pa pelo lese žal. 34 Avilo, koslja e manušese rane
uljesa thaj moljasa thaj paćarda len. Pale gova čhuta le ke
piro her thaj inđarda le ani mehana thaj dikhlja pe leste.
35 Theara đive o Samarijanco ikalda duj srebrenjakura, dija
ko manuš kasi sasa i mehana thaj phenda lese: ‘Dikh pe
leste. Te trošisadan pobut, me ka poćinav kana ka iriv
man.’ ”
36 Tegani o Isus pučlja: “So de gođi akana? Ko tare kala
trin džene sikadilo sar pašutno kole manušese save dolde
e čora?”

37 A o učitelji e zakoneso phenda lese: “Kova savo sikada
milosrđe.”
Tegani o Isus vaćarda lese: “Dža thaj i tu ćer gija.”

E Isuseso lafi trubul te avol amenđe ko angluno than

38 Kana o Isus thaj lese sikade đele premalo Jerusalim,
avile ane jekh gav. Gothe živisada jekh džuvli savi
akhardola Marta, thaj voj primisada len ane piro čher. 39 La
sasa phen savi akhardola Marija. Voj bešli paše pingre e
Isusese thaj šunda leso sikajipe. 40 Al i Marta dikhlja pobut
ani bući thaj sar emlače te kandol e Isuse. Avili pašo Isus
thaj pučlja le: “Gospode! Šukar li si kava so mingri phen
ačhada man korkora te kandav tut? Vaćar laće te pomožil
man.”
41 O Gospod phenda laće: “Marto, Marto! Sikiri tut thaj
trudi tut paše but buća. 42 A samo jekh trubul. I Marija
ćiri phen birisada kova so si pošukar, thaj gova ni ka lol pe
latar.”

11

O Isus sikavol pe sikaden sar te molin pe

1 Jekh đive o Isus molisajlo ane jekh than. Kana ačhilo
e molitvasa, jekh tare lese sikade vaćarda lese: “Gospode,
sikav amen te moli amen, sar so o Jovane o Krstitelj sikada
pe sikaden.”
2 O Isus vaćarda lenđe: “Kana molin tumen, vaćaren:
‘Dade [amareja ko nebo],
te svetil pe ćiro alav!
Te avol ćiro carstvo.
[Te avol ćiro manglipe
ki phuv sar ko nebo.]
3 Xamase so trubul amen
de amen svako đive.
4 Oprosti amare grehura,
sar so i amen oprosti
kolenđe so ćeren grehura premal amende!
[Thaj ikal amen taro bilačhipe].’ ”
5 Pale gova o Isus vaćarda: “Den gođi sar bi avola kana
bi khoni tumendar džala ke piro amal ki opaš i rat te rodol
mangro lestar vaćarindoj: ‘Amala, de man trin mangre, pa
ka iriv tuće. 6 Golese kaj avilo ke mande taro drom mingro
amal thaj naj so te čhuvav angle leste.’ 7 A vov andral te
phenol: ‘Ačhav man ko miro! Mingro vudar si phanglo thaj
mingre čhave si mancar ano than e pašljimaso thaj našti
uštav te dav tut!’ 8 Vaćarav tumenđe: te ni uštilo golese kaj

si leso amal, ka uštol te dol le golese so si uporno thaj ka
dol le kobor trubul le.
9 Golese vaćarav tumenđe: Manđen thaj ka dol pe
tumenđe! Roden thaj ka aračhen! Maren thaj ka putavol
tumenđe! 10 Golese kaj dži jekh savo manđol, dol pe lese;
thaj kova savo rodol, aračhol; thaj savo marol, putardol lese.
11 Savo dad tumendar, kana bi o čhavo rodola [mangro,
vov bi dola le bar? Il bi rodola] mače, vov bi dola le
sape? 12 Il te manglja angro, te dol le škorpija? 13 Kana
tumen, bišukar manuša, džanen šukar buća te den tumare
čhaven, kobor pobut tumaro Dad taro nebo ka dol Sveto
Duxo kolenđe save molin le?”

E Isuseso zuralipe avol taro Dol

14 Jekh drom o Isus tradija e benđe taro manuš savo
naštine te vaćarol. Kana iklilo o beng, kova manuš lija te
vaćarol thaj e manuša sesa zadivime. 15 Al nesave lendar
vaćarde: “Zorasa e Veelzevulese, e benđenđe šorutnese,
tradol e benđen.” 16 A avera iskušisade e Isuse gija so rodije
znako te dičhen dal si bičhaldo taro Dol.
17 Al o Isus džanglja so den gođi thaj phenda lenđe: “Dži
jekh carstvo savo si ulado, ka properol thaj čher ane savo
naj sloga, ka properol. 18 Gija, te avol o Satana ulado ane
peste, sar šaj te ačhol leso carstvo? Me phenav kava golese
so vaćaren kaj me tradav e benđen e Veelzevulese zorasa.
19 Al te me e Veelzevulese zorasa tradav e benđen, save
zorasa traden len tumare sikade? Golese von korkore ka
dokažin tumenđe kaj sen banđe. 20 Al te me e Devlese
zorasa tradav e benđen, onda avilo tumende o Carstvo e
Devleso.”

O Isus si pozuralo taro beng

21 O Isus vaćarda: “Kana o zuralo manuš savo naoružil
pe, aračhol piro čher, leso barvalipe si šukar arakhado.
22 Al kana avol pozuralo lestar thaj pobedil le, ka lol sa leso
oružje ane savo pačaja thaj ka ulavol pirencar gova so lija
tare kova manuš.
23 Ko naj mancar, protiv mande si thaj ko mancar ni ćidol,
vov onda čhorol.”

Aračhen tumen te ma iril pe o bilačho duxo

24 “Kana o bilačho duxo ikljol andaro manuš, džal ke šuće
phuva te rodol than kaj šaj odmoril pe. Kana ni aračhol
gasavo than, vaćarol: ‘Ka iriv man ano čher kotar ikliljem.’
25 Kana ka iril pe, aračhol gova čher šulado thaj lačhardo
andral. 26 Tegani džal thaj aračhol efta avere duxuren,
pobilače pestar, thaj katane aven andre thaj bešen gothe.
Thaj ko kraj avol e manušese pobilače nego angleder.”

Čačukano blagoslov

27 Kana gova vaćarda o Isus, jekh džuvli tare manuša dija
vika zurale vaćarindoj: “Blagoslovimi i džuvli savi inđarda
tut ane piro vođi thaj dija tut čuči!”
28 Al o Isus phenda: “Vadži poblagoslovime si kola save
šunen o Lafi e Devleso thaj ćeren le.”

E Jonaso znako

29 Sar e manuša lije pobut te ćiden pe, o Isus lija te
vaćarol lenđe: “Kaja generacija si bilačhi. Rodol znako
thaj ni ka dol pe aver znako samo o znako savo sasa e
prorokose e Jonase. 30 Golese kaj, sar so o Jona sasa znako
e manušenđe save živisade ano foro Niniva, gija i me, o
Čhave e manušeso, ka avol znako e manušenđe tari kaja
generacija.
31 Ko đive taro baro sudo e Devleso i carica so angleder
vladisada e južnone phuvasa, ka uštol thaj ka osudil e
manušen tari kaja generacija, golese kaj avili tare empalune
phuva te šunol e Solomonesi mudrost. Al ak, kate si khoni
pobaro taro Solomon, a tumen ni manđen te šunen le. 32 Ko
đive taro baro sudo e Devleso e manuša so bešle ano purano
foro Niniva, ka ušten i ka osudin e manušen tari kaja
generacija, golese kaj kajisajle kana o Jona propovedisada
lenđe. Al ak, kate si khoni pobaro taro Jona, a tumen ni
pokajisaljen!”

O svetlo thaj i tama ano telo

33 “Khoni ni phabarol i svetiljka pa te čhuvol la talo garado
than il talo čaro, nego čhuvol la ko than e svetiljkako te šaj
dičhen o svetlost kola so den ano čher. 34 Ćiri jakh si sar
svetiljka e telose. Ako gija ćiri jakh si sasti, sa ćiro telo ka
avol osvetlimo. Ako si ćiri jakh bilačhi, ćiro telo ka avol ani
tama. 35 Golese vodi redo gova svetlost ma te avol ane tute
i tama. 36 Golese, te si sa ćiro telo osvetlimo thaj naj nisavo
kotor ani tama, tegani sa ćiro džuvdipe ka avol osvetlimo
sar kana i svetiljka osvetlil tut pe svetlosa.”

O Isus ukoril e jevrejskone šorutnen

37 Kana o Isus vadži vaćarola, jekh tare fariseja akharda
le te xal mangro ke leste. O Isus đelo ke leste thaj bešlo
ko astali. 38 Al o farisejo čudisajlo kana dikhlja so o Isus
angleder ni thoda pe vasta anglo xape. 39 Tegani lese o
Gospod o Isus vaćarda: “Čače, tumen e fariseja thoven
od avral o tahtaj thaj o čaro, al andral tumen sen pherde
pohlepa thaj bilačhipe. 40 Bigođaće! Naj li o Dol kova savo

ćerda e manuše od andral thaj od avral? 41 Nego, den so si
andral sar milostinja thaj sa ka avol tumenđe thodo.
42 Pharo tumenđe e farisejenđe so den dešto kotor tari
nana, tari ruta thaj taro sa o povrće, al ni marin te ćeren
averenđe kova so si pravedno thaj te manđen e Devle.
Trubul te den dešto kotor, al ni trubun te ačhaven e
považna buća.
43 Pharo tumenđe e farisejenđe! Golese so volin te bešen
ke anglune thana ane sinagoge thaj kana dičhen tumen e
manuša, pherde poštuipe premal tumende, te pozdravin
tumen ke trgura. 44 Pharo tumenđe [učiteljuralen tare
Mojsijaso zakon thaj farisejonalen, dujemujenđe]! Tumen
sen sar e neprimetna limora pe save e manuša uštaven a ni
džanen kaj uštaven len.”
45 Tegani phenda e Isusese nesavo učitelji tare Mojsijaso
zakon: “Učitelju, kana kava phene, ladžare i amen!”
46 O Isus phenda lese: “Pharo i tumenđe, učiteljuralen
tare Mojsijaso zakon! Golese so čhuven pe manuša pharipe
savo si but pharo inđarimase, a ni tumare najesa ni
manđen te crden te pomožin nekase. 47 Pharo tumenđe!
Golese so ćeren limora e prorokurenđe, saven tumare
paradada mudarde. 48 Golesa sikaven kaj odobrin gova so
ćerde tumare paradada: von mudarde len, a tumen vazden
lenđe limora. 49 Golese o Dol ane leso mudrost vaćarda
tumendar: ‘Ka bičhalav lenđe prorokuren thaj apostoluren.
Nesaven lendar ka mudaren, a e dujtonen ka progonin.’
50 Golese, e manuša tari kaja generacija ka aven kaznime
za ko rat savo thavdija tare sa e prorokura taro ćerdipe e
svetoso, 51 taro Aveljeso rat dži e Zaharijaso rat, savo sasa
mudardo maškaro žrtveniko thaj o sveto than e Hrameso.
Va, phenav tumenđe, ka rodol pe tari tumari generacija.
52 Pharo tumenđe učiteljuralen tare Mojsijaso zakon!
Golese so garaden o ključo taro džanglipe. Korkore ni den
andre, a tumen ni dijen kolen save manglje te den andre.”
53 Kana o Isus iklilo gothar, e učitelja tare Mojsijaso zakon
thaj e fariseja lije ani bari holi te protivin pe thaj te pučen
le tare but buća. 54 Dikhlje te dolen le ani zamka lese
lafurencar.

12

O Isus sikavol te ma ava dujemujenđe

1 Kana ćidije pe but milja manuša, gaći kaj lije te uštaven
jekh avere. O Isus angleder golestar lija te vaćarol pe
sikadenđe: “Aračhen tumen taro kvasaco e farisejengo, so
si dujemujengo. 2 Golese kaj naj garado khanči so ni ka

pučardol, thaj naj učhardo khanči so ni ka šundol angle
savorende. 3 Golese so si vaćardo ano mrako, ka šundol ko
svetlo. Thaj sa so vaćarden čorale ko kan ane phangle sobe,
tare krovura ka šundol!”

Ma daran, tumen sen dragocena e Devlese

4 “Al vaćarav tumenđe, amalalen, ma daran tare kola
so šaj mudaren o telo, golestar khanči aver našti ćeren
tumenđe! 5 Ka vaćarav tumenđe kastar te daran. Daran
taro Dol savo šaj mudarol thaj isi le zor te čhudol ani jag
savi ni ačhol. Va, phenav tumenđe, lestar daran!
6 Ni li bićindon pandž čiriklja paše duj pare? Thaj ni jekha
ni zabistrol o Dol. 7 A tumenđe i tumare bala ko šoro si
đinde. Golese ma daran! Tumen sen povredna tare pherdo
čiriklja.”

Trubul te priznaji e Isuse angle manuša

8 “Gija vaćarav tumenđe: Dži jekh ko anglo manuša
priznajil kaj pripadil manđe, le i me, o Čhavo e manušeso,
ka priznajiv angle melekura. 9 Al ko man čhudol angle
manuša, lestar i me ka odrekniv man angle Devlese
melekura. 10 Dži jekh ko vaćarol nesavo lafi protiv mande,
protiv o Čhavo e manušeso, lese ka avol oprostimo. Al
kova ko vaćarol bilače taro Sveto Duxo, lese ni ka avol
oprostimo.
11 Kana ka anen tumen anglo sudo ke sinagoge thaj angle
šorutne thaj anglo vlast, ma daran sar ka branin tumen thaj
so ka vaćaren. 12 Golese kaj o Sveto Duxo ka sikavol tumen
ane gova sato so trubul te vaćaren.”

Paramič taro barvalo bigođako manuš

13 Tegani vaćarda khoni tare manuša e Isusese: “Učitelju,
vaćar mingre phralese te ulavol mancar kova so ačhada
amenđe amaro dad.”
14 O Isus phenda lese: “Manušeja, ko man čhuta sudija
il delioc pe tumende?” 15 Thaj vaćarda savorenđe o
Isus: “Dičhen thaj aračhen tumen tari pohlepa! I sa gaći
barvalipe te avol manuše, leso džuvdipe ni avol golestar so
isi le.”
16 Pale gova o Isus vaćarda lenđe kava paramič: “Nesave
barvale manušesi phuv bijanda but bijandipe. 17 Dija gođi
ane peste vaćarindoj: ‘So ka ćerav? Naj ane soste te ćidav
e milajeso ćidipe.’ 18 Thaj vaćarda: ‘Kava ka ćerav! Ka
peravav mingre thana taro điv thaj ka ćerav len pobare
thaj gothe ka ćidav mingro điv thaj sa so isi man. 19 Tegani
ka vaćarav korkoro manđe: Isi tut baro barvalipe bute
beršenđe. Ka odmori tut, ka xa, ka pije thaj ka veseli tut!’

20 Al o Dol lese vaćarda: ‘Bigođaleja! Vadži kaja rat
ka lol pe ćiri duša tutar. Thaj kase ka ačhol sa gova so
steknisadan?’
21 Gija si kolesa savo ćidol pese barvalipe ki phuv, a ni
ćidol barvalipe savo si šukar ane Devlese jakha.”

Ma daran khančese

22 Tegani o Isus pe sikadenđe phenda: “Golese vaćarav
tumenđe: Ma daran za ko tumaro džuvdipe dal ka avol
tumen so te xan, ni tumare telose so ka uraven! 23 Golese kaj
si o džuvdipe pobut taro xape thaj tumaro telo pobut taro
urajipe. 24 Dičhen e gavranuren! Sar ni sejin, ni ćiden, naj
len ni podrumo ni kaj čhuven o điv, thaj o Dol parvarol len
Kozom sen tumen povredna tare čiriklja? 25 A šaj li khoni
tumendar golesa so brinil pe te baravol piro džuvdipe paše
jekh đive? 26 Kana našti ni gova zala te ćeren, sose brinin
tumen za ko sa aver?
27 Dičhen e luluđa ki livada sar baron! Ni ćeren bući,
ni suven pese šeja, a me vaćarav tumenđe kaj ni o caro o
Solomon ane pe barvale šeja naj sasa urado sar jekh lendar.
28 Te o Dol e čara gija uravol ko polje, savi si ađive thaj
theara čhudol pe ani jag, dal ni ka brinil pe tumenđe vadži
pobut? Sose gaći zala pačan? 29 Golese, ma brinin tumen,
isi li tumen so te xan il so te pijen. Ma daran! 30 Gija ćeren
ke kava sveto e manuša save ni džanen e Devlese. Tumaro
Dad ano nebo džanol kaj sa gova trubul tumenđe. 31 Nego
roden o Carstvo e Devleso thaj aver ka dodol pe tumenđe.

32 Ma daran, mingre cikne bakre! Tumaro Dad manglja
te dol tumen te aven ano Carstvo.

33 Bićinen so isi tumen thaj den e čororenđe! Ćeren
tumenđe traste za ke pare save ni phuravon thaj barvalipe
ko nebo savo ni ka ciknjol. Khoni našti te avol odori te čorol
tumaro barvalipe thaj ni jekh moljco ni ka xal le. 34 Golese,
kaj si tumaro barvalipe, gothe ka avol i tumaro ilo.”

Aven džungade kana ka avol o Gospod

35 O Isus vaćarda lenđe: “Aven spremna thaj urade za ki
bući thaj tumare svetiljke te aven phabarde, 36 sar manuša
save ađućaren pe gospodare savo iril pe taro abav, te aven
spremna te putren lese kana resol thaj marol ko vudar. 37 E
kandine save si spremna thaj ađućaren pe gospodare te
iril pe, ka aven blagoslovime. Čače vaćarav tumenđe, o
gospodari korkoro ka uravol pe sar kandino thaj ka phenol
lenđe te bešen thaj ka avol te kandol len thaj ka dol len te

xan. 38 O gospodari šaj ka avol ki opaš i rat il anglo uštipe
taro sojipe.* Blagoslovime si e kandine save ađućaren.
39 A kava džanen: kana bi džanola o čherutno ke savo
sato ka avol o čor, ne bi dola te avol leso čher phago. 40 Thaj
tumen aven spremna, golese so me, o Čhavo e manušeso,
ka avav kana ni ka den gođi ane savo sato."
41 A o Petar pučlja e Isuse: "Gospode! Vaćare li amenđe
e sikadenđe kaja paramič, il savorenđe?"
42 A o Isus vaćarda lese: "Savo si devlikano thaj džanglo
kandino kas leso gospodari ka čhuvol upreder pe čherese
kandine te dol len te xan ko vreme? 43 Blagoslovimo si
gova kandino kas o gospodari kana avol aračhol le sar ćerol
gijate! 44 Čače vaćarav tumenđe, o gospodari pe sa piro
barvalipe ka čhuvol e kandino. 45 Ako vaćarol o kandino
ane po ilo: 'O gospodari ni ka avol sigate' thaj lol te marol
avere kandinen thaj e sluškinjen thaj xal em pijol thaj matol.
46 O gospodari ka avol ano đive kana vov ni ađućarol thaj
ano sato kana ni dol gođi, ka čhinol e kandino ke kotora
thaj ka čhuvol le maškar kola save ni pačan ano Dol.
47 A kova kandino savo džanglja so leso gospodari manđol
thaj naj spremno thaj ni ćerda pale leso manglipe ka
avol but mardo. 48 A okova kandino savo ni džanglja e
gospodaresi volja, a ćerda khanči sose ka avol mardo, ka
marol pe zala. Kase dija pe but, but ka rodol pe lestar. Kase
poverimo but, po but ka rodol pe lestar."

E Isuseso vaćaripe ka anol maškare manuša ulaipe

49 Thaj o Isus vaćarda: "Me aviljem te čhudav i jag† e
sudosi ki phuv. O, sar bi mangava te avol već phabardi!
50 Al me trubul te krstima‡ mučimasa thaj but manđe pharo
sa dok ni ćerdol gova! 51 Dal den gođi kaj me aviljem
te anav mir ki phuv? Na, me aviljem te anav ulaipe
maškare manuša. 52 Golese od akana ka aven ulade e pandž
čherutne: trin manuša ka aven ke mingri rig, a duj ka aven
protiv gola trin. 53 Ka uštol o dad protiv o čhavo thaj o čhavo
protiv o dad, i dej protiv i čhej thaj i čhej protiv i dej, i sasuj
protiv i bori thaj i bori protiv piri sasuj."

O Isus vaćarol e manušenđe te spremin pe paše kova so ka avol

---

* **12,38** Ano original ačhol: "dujto aračhipe (straža), thaj ko trito aračhipe."
† **12,49** Me aviljem te čhudav i jag Šaj te značil: 1. O Isus avilo te sudil e manušen, il 2. O Isus avilo te pročistil e vernikuren, il 3. O Isus avilo te ćerol podela maškar e manuša. ‡ **12,50** krstima Kate o "krstipe" odnosil pe okova so o Isus trubul te trpil. Sar o paj so učharol manuše kana krstil pe, gija e Isuse ka učharen e muke.

54 Thaj o Isus vaćarda e manušenđe: “Kana dičhen kaj
e kale oblakura ćiden pe nakaro zapad tumen phenen: ‘Ka
dolpese bršnd’, i gija avol. 55 Kana dičhen taro jug phurdol,
vaćaren: ‘Ka avol tatipe’ thaj gija avol. 56 Dujemujenđe!§ O
muj e phuvako thaj neboso pindžaren, a sar ni pindžaren
akala znakura so ćerdon akana?*
57 Tumen korkore trubul te džanen so si šukar! 58 Te
khoni tužil tumen zbog o dugo savo ni irisaden thaj inđarol
tumen ko sudo, odrumal miri tut lesa, te ma vucil tut ko
sudo, golese so o sudija šaj osudil tut thaj te dol tut ke piro
manuš te phandol tut ano phanglipe. 59 A ako phandol tut
vaćarav tuće: Ni ka iklje gothar dok ni poćine dži i paluni
para.†”

13

Savore mora te iri amen e Devlese

1 Ane gova vreme odori sesa nesave save phende e
Isusese tare Galilejcura savengo rat o Pilat mešisada lenđe
kurbanurencar. 2 O Isus phenda lenđe: “Tumen li den
gođi kaj gola Galilejcura so sesa mudarde si pogrešna tare
avera Galilejcura? 3 Na! Phenav tumenđe, al ako ni irin
tumen tare grehura, sa tumen gija ka meren. 4 Il, so si
kole dešohtonecar pe kaste pelo o toranj ano Siloam thaj
mudarda len? Tumen li den gođi kaj von sesa po grešna
tare sa avera manuša so bešen ano Jerusalim? 5 Na! Phenav
tumenđe, al ako ni irin tumen tare grehura, sa tumen gija
ka meren.”

Paramič tari smokva savi našti bijanol

6 O Isus vaćarda lenđe kaja paramič: “Jekhe manuše sasa
smokva sadime ano vinograd. Kana avilo te dičhol dal anda
bijandipe, ni arakhlja pe late khanči. 7 Tegani vaćarda
e manušese savo ćerda bući ko vinograd: ‘Ak, trito berš
sar avav te rodav bijandipe pi kaja smokva, al ni arakhav
khanči. Čhin la! Sose te šućarol i phuv?’
8 Kova manuš lese phenda: ‘Gospodarona! Ačhav la vadži
kava berš te hunav paše late thaj te čhudav laće gunoj. 9 Šaj
ka bijanol aver berš. Te na, ka čhine la.’ ”

O Isus sastarol ko savato

§ **12,56** Dujemujenđe Gola manuša sesa džangle te pindžaren e znakura kaj avol o bršnd il o tato vreme. Al odbisade te priznajin kaj e Isusese čudura sesa znakura save sikaven kaj si vov kova save o Dol bičhalda te spasil o sveto.

* **12,56** Avere lafurencar: “Trubul te džanen o značenje so o Dol ćerda kroz mande kala đivesa!”

† **12,59** O Isus vaćarda e manušenđe kaja paramič te upozoril len kaj trubul te mirin pe e Devlesa angleder nego so avol o vreme te osudil len.

10 Kana o Isus sikavola ani jekh sinagoga ko savato 11 sasa
gothe jekh džuvli savi sasa banđardi dumesa taro bilačho
duxo thaj sasa nasvali dešohto berš thaj naštine te ispravil
pe. 12 Kana o Isus dikhlja la, dija la vika thaj phenda laće:
“Džuvlije! Oslobodimi san tare ćiro nasvalipe!” 13 Čhuta
pe late pe vasta, thaj voj sigate ispravisajli thaj hvalisada e
Devle.
14 Tegani o šorutno tari sinagoga but holajlo sose o Isus
sastarda ko savato thaj vaćarda e manušenđe: “Isi šov đive
ano kurko ke save šaj ćerol pe bući! Aven ke gola đive te
sastardon, a na ko savato!”
15 O Gospod o Isus tegani phenda lenđe: “Dujemujenđe!
Tumen li ni putren tumare guruve il e here tari jasla thaj
ni inđaren le te pijol paj? 16 A kala čheja tare Avraamesi
kuštik sava o Satana phanglja ak dešohto berš, sose te na
putrol pe ko savato?” 17 Kana kava šunde, ladžajle savore
save sesa protiv leste, al sa avere manuša sesa baxtale paše
sa e šukar buća so o Isus ćerda.

E Devleso carstvo si sar cikno seme savo barol

18 Tegani o Isus vaćarda: “Savo si o Carstvo e Devleso?
Thaj sosa te uporediv le? 19 Vov si sar seme e gorušicako,
savo lol o manuš thaj čhudol le ane piro vrt. Vov barol
thaj ćerdol baro kaš thaj e čiriklja aven thaj ćeren pese
gnezdura ane lese raja.”

E Devleso carstvo si sar humer savo uštol

20 Thaj palem o Isus vaćarda: “Savo si o Carstvo e
Devleso? Thaj sosa te uporediv le? 21 Vov si sar kvasaco
savo i džuvli dospil ani bari vangla aresa*, sa dži kaj ni
šukljol.”

Kola save si palal ka aven anglal

22 Dok o Isus phirda pe dromesa ano Jerusalim, nakhlo
maškare forura thaj maškare gava thaj sikavola e manušen.
23 Khoni pučlja le: “Gospode, dal samo zala ka aven
spasime?”
O Isus phenda lenđe: 24 “Trudin tumen te den ko tesno
vudar e neboso, golese kaj but džene, vaćarav tumenđe,
ka manđen te den, al ni ka šaj. 25 Kana o čherutno uštol
thaj phandol e vudara tare piro čher, ka avol tumenđe but
kasno. Tegani ka ačhen avral, ka čalaven ko vudar thaj ka
den vika: ‘Gospode! Putar amenđe e vudara!’ Al vov ka
vaćarol tumenđe: ‘Ni pindžarav tumen katar sen.’
26 Tegani ka vaćaren: ‘Amen xaljam thaj piljam tusa thaj
pe amare droma sikadan!’

---

* **13,21** Ano original ačhol: “trin mere” (otprilike 40 kile aro).

27 Al vov ka phenol: ‘Vaćarav tumenđe: Ni pindžarav
tumen katar sen. Crden tumen mandar save bilačhipe
ćeren!’
28 Gothe ka roven thaj ka ka škripin dandencar, kana
ka dičhen e Avraame, e Isaako thaj e Jakove thaj sa e
prorokuren ano Carstvo e Devleso, a tumen ka aven ikalde
avral. 29 But džene ka aven taro istok thaj taro zapad, taro
sever thaj taro jug thaj ka bešen pašo astali ano Carstvo e
Devleso. 30 Thaj dikh, kola so si akana anglal odori ka aven
empalal, a kola save si empalal odori ka aven emanglal.”

O Isus rovol e Jerusalimese

31 Ane gova đive avile nesave fariseja te phenen e Isusese:
“Iklji thaj dža akatar, golese so o caro o Irod manđol te
mudarol tut!”
32 O Isus phenda lenđe: “Džan thaj vaćaren gole lisicaće:
‘Ak, ikalav e benđen thaj sastarav ađive thaj theara, a
trito đive ka završiv.’ 33 Al ađive, theara thaj prektheara
trubul te džav mingre dromesa, golese kaj o proroko našti
mudardol avral taro Jerusalim.
34 Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudare e prorokuren
thaj čhude bara pe kola saven bičhalda o Dol tuće! Kozom
droma mangljem te ćidav ćire čhavoren sar i khanji pe
pujoren tale pe phaka, al ni mangljen! 35 Ak, tumaro čher
ka avol pusto. A me vaćarav tumenđe: Ni ka dičhen man
sa dok ni vaćaren: ‘Blagoslovimo si kova savo avol ano alav
e Gospodeso.’ ”

14

O Isus sastarol ko savato

1 Ke jekh savato o Isus đelo ko jekh šorutno e farisejengo
te xal mangro ke leste thaj savore so sesa gothe dikhlje ane
leste so ka ćerol. 2 Thaj dikh, avilo nesavo manuš anglo
Isus savo sasa nasvalo taro nasvalipe e pajeso. 3 Thaj o Isus
pučlja e učiteljuren tare Mojsijaso zakon thaj e farisejen:
“Premale Mojsijaso zakon, šaj li te sastara ko savato il
našti?” 4 Al von khanči ni vaćarde. Tegani o Isus dolda
e nasvale manuše, sastarda le thaj phenda lese kaj šaj džal.
5 Pale gova lenđe vaćarda: “So den gođi? Te perol ćiro
čhavo il ćiro guruv ano bunari, ni li ka ikale le sigate ano
savatno đive?” 6 Thaj ni sasa len so te phenen ke lese lafura.

O Isus sikavol taro poniznost

7 Kana o Isus dikhlja sar e manuša save avile te xan,
roden pese šukar thana kaj te bešen anglal, vaćarda lenđe
kaja paramič: 8 “Kana akharen tumen ko abav, ma bešen

ke lače anglune thana. So ako si akhardo pobaro manuš
tutar? 9 Tegani kova manuš so akharda tut ka avol thaj ka
vaćarol tuće: ‘De gova than kalese.’ Tegani ka ladžare tut
thaj ka crde tut te beše ko emposlednjo than savo ačhilo.
10 Nego, kana khoni akharol tut ko abav, dža thaj beš ko
poslednjo than. Tegani ka avol kova so akharda tut, thaj
ka vaćarol tuće: ‘Amala! Arakhljam tuće pošukar than.’
Tegani ka aven tusa ko baripe kola save bešen tusa ko astali.
11 Golese so, ko pes vazdol, ka avol ponizimo, thaj ko pes
ponizil, ka avol vazdimo.”
12 Pale gova o Isus vaćarda kolese so akharda le: “Kana de
xamase il večera, ma akhar ćire amalen ni ćire phralen, ni
ćire familija, ni ćire barvale pašutnen, golese so i von tut ka
akharen ko xape thaj gija irin tuće. 13 Gija kana ćere gozba
akhar e čororen, e banđen, e sakaten thaj e koren. 14 Tegani
ka ave blagoslovimo, golese kaj naj len sar te nagradin tut.
Al o Dol ka nagradil tut kana ka vazdol e pravednikuren
taro meripe.”

Paramič tari bari gozba

15 Kana kava šunda jekh tare manuša savo bešlo pašo
astali, vaćarda e Isusese: “Blagoslovimo si kova savo ka xal
mangro ano Carstvo e Devleso!”
16 Al o Isus phenda lese: “Jekh manuš ćerda bari gozba
thaj akharda bute manušen. 17 Kana sasa o vreme e
xamaso, bičhalda pe kandino te vaćarol e akhardenđe: ‘Sa
si postavimo ko astali. Aven!’ 18 Al savore lije te vaćaren kaj
našti te aven. Jekh vaćarda lese: ‘Ćindem njiva thaj džav
te dikhav savi si. Moliv tut, vaćar e gospodarese kaj golese
našti te avav.’
19 Aver phenda: ‘Ćindem deš guruven thaj džav te probiv
len sar orin. Moliv tut, vaćar e gospodarese kaj golese našti
avav.’
20 Trito vaćarda: ‘Andem manđe romnja. Golese našti
avav.’
21 Thaj avilo o kandino thaj phenda pe gospodarese so
phende lese. Tegani o gospodari holajlo thaj vaćarda pe
kandinese: ‘Dža sigate ke droma e forose thaj an akari e
čororen, e banđen, e sakaten thaj e koren!’
22 Kana gova ćerda, vaćarda o kandino pe gospodarese:
‘Ćerdem sar so vaćardan, al isi vadži thana.’
23 O gospodari vaćarda e kandinese: ‘Iklji ke droma thaj
pale ograde thaj čhuv kolen so ačhen gothe, te aven te
pherdol o čher. 24 Golese vaćarav tumenđe kaj nijekh kole
anglunendar kas akhardem ni ka xal tari gozba.’ ”

So trubul te ćere te ave e Isuseso sikado

25 Đele e Isusesa but manuša. Vov irisajlo thaj vaćarda
lenđe: 26 “Te khoni manđol te avol mingro sikado, trubul
te manđol pobut man, nego pe dade thaj pe da, pe romnja
thaj pe čhaven, pe phralen thaj pe phejen, pobut, nego čak i
piro džuvdipe. Savo ni ćerol gija, našti avol mingro sikado.
27 Golese kaj, ko manđol te avol mingro sikado, mora te
inđarol piro krsto thaj te džal pale mande.
28 Te khoni tumendar manđol te ćerol kula, na li angleder
ka đinol kozom ka trubul lese thaj ka dičhol šaj li te završil
la? 29 Te ćerda samo o temelji thaj te ni ačhilo le pare te
završil la, savore save ka dičhen gova ka maren muj lesa
30 vaćarindoj: ‘Kava manuš lija te ćerol i kula thaj naštine
završil la.’
31 Il savo caro kana džal te marol pe avere carosa,
angleder golestar ni bešol te dičhol dal ka šaj pe deše
miljencar te marol pe kolesa so inđarol pesa biš milje? 32 Te
našti, bičhalol manušen, dok si kova aver caro dur thaj
molil le te mirin pe. 33 Gija akana khoni tumendar savo
ni mučhol sa so isi le, našti avol mingro sikado.”

E Isusese sikade si sar lon

34 Tegani o Isus vaćarda: “O lon si šukar. Al kana hasarol
piro londipe, sosa ka lonđarol pe? 35 Naj lačho ni e phuvaće,
ni gunojese, gijate o lon čhudol pe avral. Kas isi kana te
šunol, nek šunol!”

15

Paramič tari hasardi bakri

1 Pašo Isus ćidije pe pherdo carincura thaj but grešnikura
te šunen so sikavol. 2 Al e fariseja thaj e učitelja tare
Mojsijaso zakon vaćarena maškar peste: “Kava primil e
grešnikuren thaj xal lencar.”
3 Golese o Isus lenđe vaćarda kaja paramič: 4 “Te khanika
tumendar isi šel bakre thaj jekh lendar hasardol, so ka
ćerol? Ka ačhavol e enjavardeš thaj enja ki pustinja* thaj ka
džal te rodol gola jekha so hasajli sa dok ni aračhol la. 5 Thaj
kana aračhol la, čhuvol la radosno ke piro piko. 6 Kana
avol čhere, dol vika pe amalen thaj e pašutnen vaćarindoj:
‘Radujin tumen mancar! Arakhljem mingra hasarde bakra!’
7 Vaćarav tumenđe kaj ano nebo ka avol pobaro radost
pašo jekh grešniko savo iril pe tare pe grehura nego paše
enjavardeš thaj enja pravedna savenđe ni trubul pokajipe.”

* **15,4** ka ačhavol e enjavardeš thaj enja ki pustinja Gova verovatno sasa pašnjako ke savo xalje čar. A paše sesa verovatno i avera čobanura save dikhlje pe gola bakre.

Paramič tari srebrno parava

8 O Isus vaćarda thaj kava: “Il, te nesavi džuvli isi la deš
srebrenjakura thaj hasarol jekh, so ka ćerol? Ka phabarol
i svetiljka thaj ka šulavol o čher thaj ka rodol šukar sa dok
ni aračhol la? 9 Thaj kana aračhol la, akharol pe amalinjen
thaj e pašutnen thaj phenol lenđe: ‘Radujin tumen mancar!
Me arakhljem o srebrenjako so hasardem!’ 10 Gija, vaćarav
tumenđe kaj maškare melekura e Devlese ka avol pobaro
radost pašo jekh grešniko savo iril pe tare pe grehura.”

Paramič taro hasardo čhavo

11 Thaj o Isus vaćarda: “Jekhe manuše sesa duj čhave.
12 O ciknjeder vaćarda e dadese: ‘Dade! De man kotor taro
barvalipe so preperol manđe.’ Thaj o dad ulada lenđe o
barvalipe.
13 Pale nesavo đive, ćidija o ciknjeder čhavo sa piro, đelo
ani durutni phuv, odori xalja sa o barvalipe thaj živisada
dilikane. 14 Kana xalja sa e pare, sasa but baro bokhalipe
ane goja phuv thaj ni sasa le so te xal. 15 Golese đelo ki jekh
manuš te ćerol bući. Gova manuš bičhalda le ane piro polje
te aračhol e balen. 16 O čhavo sasa gija bokhalo kaj bi xala
i gova so† xan e bale, al khoni ni dija le ni gova.
17 Tegani avilo ane peste thaj vaćarda: ‘Kobor e bućarne
ke mingro dad isi len so te xan, a me kate merav bokhalo!
18 Ka džav ke mingro dad thaj ka vaćarav lese: “Dade,
grešisadem anglo Dol thaj angle tute. 19 Naj sem vadži
dostojno te akhardivav ćiro čhavo. Le man sar jekhe tare
ćire bućarne.” ’
20 Tegani uštilo thaj đelo ke piro dad. A kana sasa vadži
dur, dikhlja le leso dad thaj pelo lese žal. Prastija ke leste,
zagrlisada le thaj čumidija le. 21 Tegani o čhavo vaćarda
lese: ‘Dade, grešisadem anglo Dol thaj angle tute! Naj sem
vadži dostojno te akhardivav ćiro čhavo.’
22 Al o dad phenda pe kandinenđe: ‘Sig! Ikalen emlačho
fostano thaj uraven le! Čhuven lese angrustik ko va thaj
sandale ke pingre! 23 Anen e terne thule guruve thaj čhinen
le, te xa thaj te raduji amen, 24 golese kaj mingro čhavo sasa
mulo thaj džuvdilo; sasa hasardo thaj arakhadilo!’ Thaj lije
te radujin pe.
25 O phureder čhavo sasa ano polje. Kana avilo pašo
čher, šunda čhelipe thaj bašalipe. 26 Tegani dija vika jekhe
kandino thaj pučlja le: ‘So si gova?’

---

† **15,16** gova so Ano original vaćarol: “ljuske tare mahune”, gova sesa ljuske tare mahune save baron ko kaš tari rogača.

27 Vov phenda lese: ‘Ćiro phral avilo. Ćiro dad činda e
terne thule guruve, golese so dikhlja le džuvde thaj saste.’
28 Tegani o phureder phral holajlo thaj ni manglja te avol
andre. Al iklilo leso dad thaj molisada le te dol ano čher.
29 Al vov vaćarda pe dadese: ‘Ak, kandav tut sar robo gaći
berša thaj nikad ni phagljem ćiro lafi. Thaj manđe ni jekh
drom ni dijan ni buzore te radujiv man mingre amalencar.
30 Al kana avilo ćiro čhavo savo ćiro barvalipe čhorda e
bludnicencar, činda lese terne thule guruve.’
31 A o dad phenda lese: ‘Mingro čhavo! Tu san uvek
mancar thaj sa so si mingro, si ćiro. 32 Al trubul te raduji
amen thaj te ava baxtalo, golese kaj ćiro phral sasa mulo
thaj džuvdilo; sasa hasardo thaj arakhadilo.’ ”

16

Kola save si verna ane cikne buća ka aven nagradime

1 O Isus vaćarda pe sikadenđe kaja paramič: “Jekhe
barvale manuše sasa jekh upravitelji savo vodila leso
barvalipe. Le tužisade kaj xalja leso barvalipe. 2 Golese
o barvalo akharda le thaj vaćarda lese: ‘So šunav kava
tutar? Sikav manđe o đinipe tare ćiri bući pe mingro
barvalipe, golese kaj našti vadži pe mingro barvalipe te ave
upravitelji.’
3 Tegani o upravitelji vaćarda ane peste: ‘So ka ćerav? O
barvalo gospodari mingro ka lol mandar i bući. Naj man
zuralipe te hunav thaj ladžav te mangav. 4 Džanav so ka
ćerav, te primin man savore ane pe čhera kana ka ačhav
bizi bući.’
5 Thaj dija vika sa kolen save sesa lese gospodarese dužna
thaj pučlja e prvone: ‘Kobor duguji mingre gospodarese?’
6 Vov phenda: ‘Šel bačve* taro maslinsko ulje.’
Tegani o upravitelji vaćarda lese: ‘Le ćiro lil, beš thaj
sigate pisi pinda.’
7 Pale gova pučlja e dujtone: ‘A tu, kobor duguji?’
Vov phenda: ‘Šel mere điv.’† Thaj vaćarda lese: ‘Le ćiro
lil thaj pisi ohtovardeš.’
8 Tegani o barvalo gospodari hvalisada pe bičačutne
upravitelje, kobor si džanglo so gija ćerda. Čače, e manuša
tare kava sveto po snalažljivo postupin premal kola save si
slična lenđe thaj si po džangle, nego e manuša e svetlose.
9 Thaj me vaćarav tumenđe: so isi tumen barvalipe kale
svetoso, upotrebin le te ćeren tumenđe amalen. Kana ni

* **16,6** Šel bačve Ano original ačhol: “Šel bate”. Kava sasa sar 3 000 litre.
† **16,7** Šel mere Ano original ačhol: “Šel korova”. Kava sasa sar 20 000 kila.

ka avol tumenđe više korisno o barvalipe kale svetoso, ka
aven primime ane čhera sa e đivesenđe ano nebo.
10 Ko si verno ane cikne buća, vov ka avol verno i ane
pobare buća; thaj ko naj verno ane cikne buća, vov ni
ka avol verno ni ane pobare buća. 11 Gijate te naj sen
verna ano barvalipe kale svetoso, ko ka dol tumen čačukano
barvalipe? 12 Te naj sen verna ane avereso barvalipe, ko ka
dol tumen tumaro?
13 Nijekh kandino našti kandol tari jekh drom duje
gospodaren. Il jekhe ka mrzi, a dujtone ka manđe; il jekhe
ka šune, a e dujtone ni ka šune. Našti kanden thaj e Devle
thaj o barvalipe."
14 Sa kava šunde i e fariseja, save sesa pohlepna parenđe,
thaj marde muj e Isusesa. 15 O Isus phenda lenđe: "Tumen
ćeren tumen pravedna angle manuša, al o Dol džanol
tumare ile. So si vredno ane manušenđe jakha, si gadno
ane Devlese jakha."

E Devleso zakon vadži važil

16 Tegani o Isus vaćarda: "E Mojsijaso zakon thaj e lila
save pisisade e prorokura, sikljona sa dži kaj o Jovane o
Krstitelj ni avilo. Od tegani propovedil pe o Lačho Lafi taro
Carstvo e Devleso thaj savore den zor te džan ane leste. 17 Al
gova ni značil kaj o Zakon više ni vredil, golese so poločhe si
te načhen o nebo thaj i phuv, nego jekh slovo andaro Zakon
te perol.
18 Dži jekh savo mučhol pe romnja thaj lol avera, preljuba
ćerol; thaj savo lol džuvlja sava lako rom mukhlja, preljuba
ćerol."

O barvalo thaj o Lazar

19 O Isus vaćarda vadži jekh paramič: "Sasa jekh barvalo
manuš. Sasa urado ane barvale šeja thaj živisada ano
barvalipe, but xalja thaj pilja svako đive. 20 Angle leso
vudar pašljola jekh phumbalo – sasa le but čirura thaj čoro,
saveso alav sasa Lazar. 21 Vov čeznila te čaljol e troškendar
so perena tare barvaleso astali. Čak thaj e džukle avena
thaj čarena lese phumba. 22 Kana mulo o čoro, e melekura
inđarde le ani angali e Avraamese. Thaj posle i o barvalo
mulo thaj prahosade le. 23 Ano than kaj si e mule, ane
bare muke, o barvalo vazdija pe jakha thaj odural dikhlja e
Lazare ani angali e Avraamese.
24 Thaj dija vika: 'Dade Avraame! Smilui tut pe mande
thaj bičhal e Lazare te čhuvol piro naj ano paj, te šudarol
mingri čhib, golese kaj sem but mučimo ane kaja jag.'

25 Al o Avraam phenda: ‘Čhaveja! De tut goći kaj ane
ćiro džuvdipe sasa tut sa šukar, a e Lazare sa bilačhipe.
Akana lese kate šukar, a tu muči tut. 26 Thaj prekale sa
gova maškare amende si bari provalija. Kola save manđen
te načhen katar odori tumende, našti; ni gothar amende te
načhen.’
27 Tegani vaćarda o barvalo manuš: ‘Moliv tut, dade
Avraame, te bičhale e Lazare ano čher mingre dadeso.
28 Golese kaj isi man pandž phrala. Nek vaćarol lenđe te
ne bi i von avena ke kava than e mučimaso.’
29 O Avraam phenda lese: ‘Len isi e Mojsijaso zakon thaj
e lila save pisisade e prorokura. Len nek šunen.’
30 Al o barvalo vaćarda lese: ‘Na, dade Avraame! Te avilo
lenđe khoni tare mule, ka pokajin pe.’
31 O Avraam phenda lese: ‘Te ni šunde e Mojsija thaj e
prorokuren, ni ka šunen ni te uštilo khoni tare mule.’ ”

17

O Isus vaćarol taro oprostipe thaj taro kandipe

1 O Isus vaćarda pe sikadenđe: “O iskušenje mora te avol,
al pharo kolese prekal kaste avol o iskušenje. 2 Pošukar
ka avol lese te phanden baro bar tari vodenica ke lesi
kor thaj te čhuden le ano more, nego te inđarol ano greh
jekhe tare kala cikne. 3 Aračhen tumen! Te grešisada ćiro
pačavno phral il phen, vaćar lenđe kaj gova naj šukar. A
te pokajisajlo, oprosti lese! 4 Thaj te efta droma ko đive
grešisada premal tute thaj efta droma avilo tute vaćarindoj:
‘Kajiv man,’ oprosti lese.”
5 E apostolura vaćarde e Gospodese: “De amen po but
pačaipe.”
6 O Gospod vaćarda: “Kana bi avola tumen pačaipe
gaći cikno sar e gorušicako seme thaj bi vaćarena kale
dudinkaće: ‘Ikal tut taro koreno thaj sadi tut ano more!’,
bi šunola tumen.
7 Savo tumendar ka phenol pe kandinese, savo hunol i
phuv il aračhol e bakren, kana iril pe andaro polje: ‘Av
akari, beš te xa mangro’? Nijekh tumendar. 8 Mesto gova
ka vaćaren: ‘Ćer manđe te xav! Čhuv tuće i kecelja thaj
kande man dok xav thaj pijav! A pale gova šaj i tu te xa
thaj te pije.’ 9 E kandinese ni zahvalil pe o gospodari, golese
so si gova lesi bući. 10 Gija i tumen, kana ćeren gova so
tumenđe phenda o Dol, vaćaren: ‘Naj sam vredna hvalaće.
Samo sam kandine save ćera amari bući.’ ”

O Isus sastarol deše gubavcuren

11 Kana o Isus đelo ano Jerusalim, nakhlo maškari granica
ki phuv i Samarija thaj i phuv i Galileja. 12 Thaj kana dija
ane jekh foro, arakhlje le deš gubavcura, save ačhena dur.
13 Von zurale dije vika vaćarindoj: “Isuse, Gospode! Smilui
tut pe amende!”
14 Kana len dikhlja, vaćarda: “Džan thaj sikaven tumen e
sveštenikurenđe.” I gija phirindoj sastile.
15 Jekh lendar dikhlja kaj sastilo, irisajlo thaj hvalisada e
Devle andare sa o glaso. 16 Pelo angle Isusese pingre thaj
zahvalisajlo. Gova sasa Samarijanco.
17 Tegani o Isus pučlja le: “Na li sastiljen deš džene? Kaj
si kola enja? 18 Sar maškar lende ni arakhlja pe nijekh te
iril pe te zahvalil e Devlese, nego samo kava manuš andari
aver phuv?” 19 Tegani vaćarda lese: “Ušti thaj dža! Ćiro
pačaipe spasisada tut.”

O avipe taro Carstvo e Devleso

20 Jekh đive pučlje e fariseja e Isuse: “Kana ka avol o
Carstvo e Devleso?”
O Isus phenda lenđe: “O Carstvo e Devleso ni ka avol
te dičhol pe jakhencar. 21 Ni ka vaćarol pe: ‘Aktalo, kate
si’, il: ‘Odori si!’ Golese kaj o Carstvo e Devleso si maškar
tumende!”
22 A pe sikadenđe o Isus phenda: “Ka avol o vreme kana
ka manđen te dičhen man barem jekh đive kana me, o
Čhavo e manušeso, ka vladiv sar caro, al ni ka šaj. 23 Tegani
e manuša ka vaćaren tumenđe: ‘Ak, kate si’, il: ‘Ek, odori!’
Al ma ikljen thaj ma prasten lencar te roden man. 24 Golese
so me, o Čhavo e manušeso, kana ka avav sar i munja so
strefil andaro nebo thaj ka svetliv sa so si talo nebo. 25 Al
angleder trubul but te avav mučimo thaj kala kuštika mora
čhuden man pestar.
26 Thaj sar sasa ano vreme e Nojaso, gija i ka avol ane
đivesa kana me, o Čhavo e manušeso, ka avav. 27 Xalje,
pilje, lije pe, dije pe dži kova đive dži kana o Noja đelo ano
brodo. Tegani avilo o baro paj thaj tasile sa kola save ni
sesa ano brodo.
28 Gija sasa i ano vreme kana živisada o Lot. E manuša
ano foro i Sodoma xalje, pilje, ćinde, bićinde, sadisade
thaj vazdije čhera. 29 Al ano đive kana iklilo o Lot andari
Sodoma, čalada i jag thaj taro nebo pele žuta bara save
phabon thaj mudarde sa kolen so ačhile ano foro. 30 Gija ka
avol i ane gova đive, kana ka avav me, o Čhavo e manušeso.
31 Ane gova đive ko ka avol ko krovo, a lese stvara ano čher
andre, ma te uljol te lol len! Thaj ko si ano polje, ma te

iril pe ano foro pale pe stvara. 32 Den tumen gođi so sasa
e Lotese romnjasa! 33 Ko dičhol te aračhol piro džuvdipe,
ka hasarol le, al ko hasarol piro džuvdipe, ka aračhol le.
34 Vaćarav tumenđe, ane goja rat kana ka avav, duj manuša
ka pašljon ko than e pašljimaso: jekh ka lol pe, a dujto ka
avol ačhado. 35 Thaj duj džuvlja ka meljin ano mlin: jekh
ka lol pe, a i dujto ka avol ačhadi. 36 [Duj murša ka aven ki
njiva: jekh ka lol pe, a dujto ka avol ačhado.]”

37 Tegani e sikade pučlje e Isuse: “Kaj, Gospode?”

Vov phenda lenđe: “Kaj si o mulo telo, odori ćiden pe i e
lešinara.”

18

O Isus sikavol te ava ustrajna ani molitva

1 O Isus vaćarda pe sikadenđe paramič te sikavol len sar
trubul te molin pe thaj te ačhen ane gova. 2 Vaćarda: “Ane
jekh foro sasa jekh sudija savo ni darajlo e Devlestar thaj ni
marisada e manušenđe. 3 Ane gova foro sasa i jekh romni
savako rom mulo. Voj stalno avola leste thaj molisada le:
‘De man pravda angle kova savo tužil man!’ 4 Vov jekh
vreme ni manglja te pomožil laće, al kana nakhlo nesavo
vreme vaćarda korkoro pese: ‘Iako ni darav taro Dol thaj
ni mariv e manušenđe, 5 ka dav pravda kala udovica golese
so avol but droma ke mande, te ma avol te dosadil man!’ ”

6 Tegani vaćarda o Gospod o Isus: “Šunen so vaćarda
kova bičačutno sudija! 7 Ni li ka dol pravda o Dol pe birime
manušen save ano rojipe molin pe lese rat thaj đive? Vov
li ka ačhavol len te ađućaren? 8 Vaćarav tumenđe, kaj
sigate ka dol len pravda. Al me, o Čhavo e manušeso, kana
ka avav ki phuv, ka arakhav li maškare manuša gasavo
pačaipe?”

O Isus sikavol te moli ano poniznost

9 Tegani o Isus vaćarda jekh paramič kolenđe save dije
gođi pese kaj si čačutne thaj korkore pes dikhlje pobaren
averendar: 10 “Duj manuša đele ano Hram te molin pe e
Devlese: Jekh sasa farisejo, a dujto carinco. 11 O farisejo
ačhilo thaj molisada ane peste: ‘Devla! Hvaliv tut kaj naj
sem sar kala avera manuša: čora, bičačutne, preljubnikura
il sar kava o carinco. 12 Postiv duj droma ko kurko, dav tut
dešto kotor tare sa so zaradiv.’

13 Al o carinco ačhilo odural. Ni manglja ni pe jakha te
vazdol ko nebo, nego čalada pe ano kolin te sikavol kobor
lese pharo thaj vaćarda: ‘Devla, av milostivno manđe, e
grešnikose!’ 14 Vaćarav tumenđe: o carinco đelo čhere

opravdimo anglo Dol, a na kava o farisejo. Golese so dži
jekh, ko pes vazdol, ka avol ponizimo, thaj ko pes ponizil,
ka avol vazdimo.”

O Isus blagoslovil e čhavoren

15 Ande anglo Isus i e cikne čhavoren te čhuvol pe vasta
pe lende thaj te blagoslovil len. Kana gova dikhlje e sikade,
vaćarde lenđe te ni ćeren gova. 16 Al o Isus dija len vika
thaj phenda: “Mučhen e čhavoren te aven ke mande thaj
ma ačhaven len, golese so gasavenđe preperol o Carstvo e
Devleso! 17 Čače vaćarav tumenđe, ko ni primil o Carstvo e
Devleso sar čhavoro, ni ka dol ane leste!”

Pharo e barvalenđe te den ano Carstvo e Devleso

18 Jekh šorutno pučlja e Isuse: “Učitelju šukareja, so te
ćerav te avol man džuvdipe bizo meripe?”
19 O Isus phenda lese: “Sose akhare man šukareja? Khoni
naj šukar, samo o Dol. 20 E Devlese zapovestura džane: ‘Ma
čher preljuba’, ‘Ma mudar’, ‘Ma čor’, ‘Ma svedoči xoxavne’,
‘Poštuji će dade thaj će da!’ ”
21 O šorutno vaćarda: “Sa kava ćerdem tare mingro
ternipe.”
22 Kana kava o Isus šunda, vaćarda lese: “Vadži jekh
trubul tut: bićin sa so isi tut, thaj e pare de e čororenđe
thaj ka avol tu barvalipe ko nebo. Pale gova av thaj dža pale
mande!” 23 Kana gova šunda o barvalo, sasa but bibaxtalo,
golese kaj sasa le but barvalipe savo ni manglja te bićinol.
24 Kana dikhlja o Isus kaj sasa bibaxtalo, vaćarda: “Kobor
si pharo e barvalenđe te den ano Carstvo e Devleso!
25 Poločhe si e kamilaće te načhol maškare kana e suvaće,
nego o barvalo te dol ano Carstvo e Devleso!”
26 E manuša save šunde le, pučlje: “Onda ko šaj te avol
spasimo?”
27 O Isus phenda: “So si nemoguće e manušenđe, e
Devlese si moguće.”
28 Tegani o Petar phenda: “Ak, amen ačhadam sa so sasa
amen, te dža pale tute.”
29 O Isus vaćarda lenđe: “Čače vaćarav tumenđe: Dži
jekh savo ačhada po čher, il e romnja, il e phralen, il e dade
thaj deja, il e čhaven pašo Carstvo e Devleso, 30 ka primil
akana vadži pobut ke akava sveto kolestar so ačhada, thaj
ka primil džuvdipe bizo meripe ko sveto savo ka avol.”

O Isus vaćarol vadži jekh drom tare piro meripe

31 Ćidija o Isus e dešuduje apostoluren thaj vaćarda
lenđe: “Ake, dža upre ano Jerusalim. Odori ka ćerdol sa
kova so e prorokura pisisade ano Sveto lil mandar, taro

Čhavo e manušeso. 32 Ka den man ke manuša save ni
džanen e Devlese, thaj ka maren muj mancar. Ka ladžaren
man thaj ka čhungaren man. 33 Ka šibin man thaj ka
mudaren man, al me o trito đive ka uštav tare mule."
34 E sikade khanči ni haljarde tare gova so vaćarda o
Isus. O značenje tare kala lafura sasa lendar garado thaj
ni džanglje so sasa lenđe vaćardo.

O Isus sastarol e kore manuše

35 Kana o Isus reslo pašo foro Jerihon, sasa jekh koro
manuš savo bešindoj mangljarola ko drom. 36 Kana o koro
šunda kaj pherdo manuša načhen, pučlja: "So si gova?"
37 Vaćarde lese kaj načhol o Isus taro foro Nazaret. 38 Tegani
o koro dija vika: "Isuse, Čhaveja e Davideso, smilui tut pe
mande!" 39 Nesave manuša save đele anglo Isus, phende
lese te ma dol vika gaći, al vov vadži pozurale dija vika:
"Čhaveja e Davideso, smilui tut pe mande!"
40 O Isus ačhilo thaj vaćarda te anen e kore manuše paše
leste. Kana ande le, pučlja le o Isus: 41 "So manđe te ćerav
tuće?"
Vov vaćarda: "Gospode! Mangav te dikhav!"
42 O Isus phenda lese: "Dikh! Ćiro pačaipe spasisada tut."
43 Thaj sigate dikhlja, đelo palo Isus thaj hvalisada e Devle.
Savore save kava dikhlje, hvalisade e Devle.

19

O Zakej o carinco prihvatisada e Isuse

1 O Isus dija ano foro Jerihon thaj nakhlo gothar. 2 Odori
bešlo nesavo manuš so akhardola Zakej, savo sasa šorutno
e carincurengo thaj sasa barvalo. 3 Vov manglja te dičhol e
Isuse, te dičhol ko si vov, al naštine tare but manuša, golese
kaj o Zakej sasa cikno. 4 Golese prastaja po anglal, uštilo pi
divljo smokva te dičhol e Isuse, golese kaj džanglja kaj ka
načhol gothar.
5 Kana avilo o Isus ke gova than, dikhlja le upre thaj
vaćarda lese: "Zakej! Ulji sigate!Ađive trubul te avav gosto
ane ćiro čher."
6 O Zakej sigate ulilo taro kaš thaj anda le ane piro čher
radosno. 7 Savore, save kava dikhlje, vaćarde maškar peste
taro Isus kaj ne bi trubula te avol ano čher e grešnikoso.
8 Al o Zakej ačhilo thaj vaćarda e Gospodese: "Gospode!
Ak, opaš mingro barvalipe ka dav e čororenđe. A te nekas
phabardem, ka iriv lese štar droma pobut."

9 O Isus vaćarda lese: “Ađive avilo spasenje ane kava
čher, golese kaj i vov si čhavo e Avraameso! 10 Me, o Čhavo
e manušeso, aviljem te rodav thaj te spasiv so si hasardo.”

Paramič tare deš kandine

11 But manuša gova šunde thaj o Isus vaćarda lenđe jekh
paramič, golese kaj sesa pašo Jerusalim thaj e manuša dije
gođi kaj akana ka avol o Carstvo e Devleso. 12 O Isus phenda:
“Jekh manuš tari prešundi familija đelo ani durutni phuv te
postavin le pašo caro, thaj pale gova te iril pe. 13 Angleder so
đelo, akharda pe deše kandinen thaj dija len po deš mine*
thaj vaćarda lenđe: ‘Trgujin lencar sa dži kaj ni avav.’
14 Al e manuša tare lesi phuv mrzisade le thaj bičhalde e
manušen ko pobaro caro te vaćaren lese: ‘Ni manga vov te
carujil pe amende.’

15 Kana kova manuš irisajlo sar caro, vaćarda te akharen
kole kandinen savenđe dija e srebrenjakura, te dičhol
kobor pare ćerde. 16 Tegani avilo o angluno thaj vaćarda:
‘Gospodarona! Ćerdem deš droma pobut srebro, nego so
dijan man.’ 17 O caro vaćarda lese: ‘But šukar. Tu san
šukar kandino! Golese so sana manđe šukar ko cikno, dav
tut te vladi pe deš forura.’

18 Pale gova avilo o dujto thaj vaćarda: ‘Gospodarona!
Ćerdem pandž droma pobut srebro, nego so dijan man.’
19 O caro vaćarda: ‘Šukar! Tu vladi pe pandž forura.’

20 Tegani avilo o trito thaj vaćarda: ‘Gospodarona! Ake,
ćiro srebro. Garadem le ano kotor e šejengo 21 golese kaj
daraljem tutar. Golese kaj san zuralo manuš. Tu le so naj
ćiro thaj ćide so ni sejisadan.’

22 O caro vaćarda lese: ‘Pale ćire lafura ka sudiv tut,
bilačheja slugo! Džangljan kaj sem zuralo manuš, kaj
lav kova so naj mingro thaj ćidav so ni sejisadem. 23 Pa
sose ni dijan mingro srebro e trgovcurenđe te ćidav gova
kamatencar kana ka iriv man?’ 24 Thaj averenđe so ačhile
angle leste, vaćarda: ‘Len gova srebro lestar thaj den le
kolese so isi le pandž kile srebrenjakura.’

25 Von vaćarde lese: ‘Gospodarona! Le isi već pandž kile
srebro.’

26 O caro vaćarda lenđe: ‘Vaćarav tumenđe, dži jekh kas
isi ka dol pe lese, al kole so naj ka lol pe lestar i kova so
isi le. 27 A kolen mingre dušmajen, save ni manglje te avav
lengo caro pe lende, anen len akari thaj čhinen len angle
mande.’ ”

O Isus avol ano Jerusalim sar Mesija

---

* **19,13** 10 mine si otprilike trine čhonenđi plata.

28 Kana vaćarda lenđe gova o Isus, đelo anglal thaj đelo
upre ano foro Jerusalim. 29 Kana avilo pašo gav Vitfaga thaj
o gav Vitanija pašo Maslinsko brego, bičhalda duje sikaden
30 vaćarindoj: “Džan ane gova gav angle tumende. Kana
ka den andre, ka aračhen cikne phanglo here pe savo vadži
nijekh manuš ni uklilo. Putren le thaj anen le. 31 Te khoni
pučlja tumen: ‘Sose putren le?’, vaćaren lese: ‘E Gospodese
trubul.’ ”
32 Von đele thaj arakhlje sa sar so vaćarda lenđe o Isus.
33 Kana putarde e cikne here, pučlje len e manuša kaso sasa
o cikno her: “Sose putren e cikne here?”
34 Von phende: “E Gospodese trubul.” 35 Tegani ande le
ko Isus thaj čhute po cikno her pe fostanura thaj bešljarde
e Isuse pe leste.
36 Kana đelo o Isus premal o Jerusalim, e manuša čhute pe
fostanura ko drom te den čast e Isusese. 37 Kana avilo pašo
than kaj počnil o Maslinsko brego, lije but sikade te radujin
pe thaj te hvalin e Devle andare sa o glaso paše čudesura
so dikhlje. 38 Vaćarde:
“Blagoslovimo si kova
savo avol ano alav e Gospodeso!
Mir ko nebo
thaj slava e Devlese ko učipe!”
39 Tegani nesave fariseja save sesa maškare manuša,
vaćarde lese: “Učitelju! Vaćar ćire sikadenđe te ma phenen
gova!”
40 O Isus vaćarda lenđe: “Phenav tumenđe, te von ni
vaćaren, e bara ka den vika!”

O Isus rovol e Jerusalimese kaj ni pindžarda le

41 Kana avilo o Isus pašo Jerusalim, dikhlja o foro thaj ruja
lese 42 vaćarindoj: “O, so bi mangava i tu ađive te džane so
ka anol tuće mir! Al akana si gova garado tutar. 43 Golese
kaj ka aven e đivesa kana ćire dušmanura ka vazden tuće
bare duvara, ka opkolin tut thaj ka ćićiden tut tare sa e
riga. 44 Ka peraven tut thaj ka mudaren kolen save bešen
ane tute. Ni ka ačhaven nijekh bar ko leso than, golese kaj
ni džangljan o vreme kana avilo tute o Dol.”

O Isus tradol e trgovcuren andaro Hram

45 Kana dija o Isus ano Hram, lija te tradol kolen save
gothe bićinena. 46 Vaćarda lenđe: “Ano Sveto lil si pisimo:
‘O čher mingro ka avol čher e molitvako’, a tumen lestar
ćerden ‘čher kaj garaven pe e čora.’ ”
47 Svako đive o Isus sikada ano Hram. E šorutne
sveštenikura, e učitelja tare Mojsijaso zakon katane e
manušenđe šorutnencar dikhlje sar te mudaren e Isuse.

48 Al ni arakhlje so te ćeren lese, golese kaj sa e manuša
džana pale leste thaj šunde sa lese lafura.

20

E Isuseso vlast

1 Jekh đive kana o Isus ano Hram sikada e manušen thaj
propovedisada o Lačho Lafi, avile e šorutne sveštenikura,
e učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e phuredera, 2 pa pučlje
le: "Vaćar amenđe kotar tuće pravo kava te ćere? Ko dija
tut kava pravo?"
3 O Isus phenda lenđe: "I me tumen ka pučav khanči.
Vaćaren manđe: 4 O Dol li vaćarda e Jovanese te krstil e
manušen, il e manuša vaćarde lese gova te ćerol?"
5 Von lije te raspravin pe maškar peste: "Te vaćardam: 'O
Dol vaćarda lese,' ka pučol amen: 'Sose tegani ni pačajen e
Jovane?' 6 Al te vaćardam: 'E manuša vaćarde lese gova
te ćerol', savore ka čhuden bara pe amende, golese kaj
savore pačaje kaj o Jovane o Krstitelj sasa proroko." 7 Golese
phende kaj ni džanen ko dija pravo e Jovane te krstil."
8 Tegani lenđe o Isus vaćarda: "Ni me ni ka vaćarav
tumenđe kotar manđe kava pravo."

Paramič tare vinogradara

9 Tegani o Isus lija te vaćarol kaja paramič: "Jekh
manuš sadisada drakha ano vinograd thaj iznajmisada e
manušenđe i phuv te ćeren bući gothe. Pale gova đelo te
bešol averthe ke po but berša. 10 Kana avilo o vreme te
ćidol pe i drakh, bičhalda pe kandino ke gola manuša te
ćidol o kotor taro bijandipe e drakhako so lese preperol.
Al e vinogradara marde le thaj bičhalde le čuče vastencar.
11 Golese o gospodari taro vinograd bičhalda avere kandino.
Al i gole marde, ladžarde thaj bičhalde le čuče vastencar.
12 Palem bičhalda ke lende avere kandino. Al von ratvarde
le thaj tradije le taro vinograd.
13 Tegani o gospodari taro vinograd vaćarda: 'So te ćerav?
Ka bičhalav mingre mangle čhave. Šaj le ka poštuin.'
14 Al kana e vinogradara dikhlje lese čhave, vaćarde jekh
averese: 'Kava si leso nasledniko. Aven te mudara le te
ačhol gova amenđe so si leso!' 15 Gija ikalde le avral taro
vinograd thaj mudarde le.
So den gođi so ka ćerol o gospodari taro vinograd kale
manušenđe kana ka šunol so ćerde? 16 Ka avol thaj ka
mudarol sa e vinogradaren thaj o vinograd ka iznajmil
averenđe."
Kana kava šunde e manuša, vaćarde e Isuse: "Ma te dol
o Dol gova te avol!"

17 O Isus dikhlja ane lende thaj vaćarda: “So značil kava
so si pisimo ano Sveto lil:
‘O bar savo čhudije e manuša save vazden e duvara
ćerdilo emglavno bar taro čher’?
18 Dži jekh savo perol pe gova bar, ka phađol pe ke kotora;
a pe kaste gova bar perol, ka zgnječil le.”

19 E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e šorutne
sveštenikura dikhlje ane gova sato te vazden pe vasta pe
leste, al darajle tare but manuša, golese kaj haljarde kaj o
Isus kaja paramič vaćarol lendar.

Porez e carose

20 E učitelja tare Mojsijaso zakon thaj e šorutne
sveštenikura dikhlje po Isus thaj bičhalde ke leste
špijunuren, save ćerde pe čačutne, te bi dolena e Isuse kaj
vaćarol khanči bilače i te bi dena le ko rimsko upravitelji.
21 Golese kola špijunura pučlje e Isuse: “Učitelju! Amen
džana kaj šukar vaćare thaj sikave. Ni diče ko si ko, nego
čače sikave o drom e Devleso. 22 Vaćar amenđe, trubul li te
da o porezi e carose il na?”

23 Al o Isus dikhlja lengo lukavstvo thaj vaćarda lenđe:
24 “Sikaven manđe jekh srebrno parava savasa poćinen o
porezi. Kaso muj si kate ke pare thaj kaso alav?”

Von phende: “E caroso.”

25 Pe gova o Isus vaćarda lenđe: “So si e caroso den e
carose, a so si e Devleso den e Devlese.” 26 Thaj naštine
te aračhen khanči bilače ane lese lafura angle manuša.
Divisajle pašo leso vaćaripe thaj khanči ni vaćarde.

Uštipe tare mule thaj o brako

27 Gija avile ko Isus nesave sadukejura save vaćarena kaj
naj uštipe tare mule thaj pučlje e Isuse: 28 “Učitelju! O
Mojsije pisisada amenđe kaj kana ka merol nekaso phral
thaj ačhavol romnja bize čhave. Gova manuš trubul te lol
pe phralese romnja te šaj bijanol čhave savese ka preperol
sa o barvalipe e muleso thaj te phiravol leso alav. 29 Sesa
efta phrala. O angluno lija romnja thaj mulo bize čhave.
30 O dujto lija pe phralese romnja thaj i vov mulo, 31 thaj
i o trito lija la thaj mulo, thaj gija i sa efta phrala. Nijekh
ni ačhada čhaven pale peste. 32 Empalal muli thaj i romni.
33 Kana ka ušten e mule, kasi romni ka avol? Golese kaj
sasa romni so eftane phralenđi.”

34 O Isus vaćarda lenđe: “Manuša kale svetose len pe thaj
den pe. 35 Al kola saven o Dol dičhol sar dostojna te ušten
tare mule thaj ka aven džuvde ane kova sveto savo avol, ni
ka len pe thaj ni ka den pe. 36 Golese kaj ni ka meren, ka

aven sar melekura. Von si e Devlese čhave, golese so o Dol
ka vazdol len tare mule. 37 A kaj ka ušten e mule golestar
thaj o Mojsije sikada ando Sveto lil, odori kaj pisil taro grmo
savo phabol. Gothe vov e Gospode dol vika sar Devle e
Avraameso thaj Devle e Isaakoso thaj Devle e Jakoveso. 38 A
o Dol naj Dol e mulengo nego e džuvdengo, golese so si lese
savore džuvde."
39 A nesave učitelja tare Mojsijaso zakon vaćarde e
Isusese: "Učitelju! Šukar vaćardan." 40 Darajle thaj khoni
ni tromaja te pučol le khanči.

O Hrist si po baro taro caro o David

41 Thaj o Isus pučlja len: "Sar gova šaj vaćaren kaj si o
Hrist čhavo e caroso e Davideso? 42 Kana korkoro o David
vaćarol ane po lil tare Psalmura:
'Vaćarda o Gospod e Gospodese mingrese:
Beš ko počasno than paše mande*
43 dži kaj ni pašljarav e dušmanen tale pingre ćire.'
44 O David akharda e Hriste Gospode, pa sar šajine te avol
leso čhavo?"

Upozorenje pe učitelja tare Mojsijaso zakon

45 Kana sa e manuša šunena e Isuse, vov phenda pe
sikadenđe: 46 "Aračhen tumen tare učitelja tare Mojsijaso
zakon! Von manđen te džan ane bare fostanura thaj roden
e manuša te pozdravin len ke trgura thaj te ačhaven lenđe
anglune thana te bešen ke sinagoge thaj ke abava. 47 Ko
xoxaipe len o imanje e udovicengo, thaj molin dugačka
molitve te sikaven pe sar devlikane. Von ka aven but
osudime nego avera manuša."

21

I udovica dija sa so isi la e Devlese

1 Kana ano Hram o Isus dičhola sa e barvalen sar čhuven
daro e Devlese ani hramsko riznica, 2 dikhlja i jekha čora
udovica sar čhuta duj emcikne pare. 3 Tegani vaćarda:
"Čače, vaćarav tumenđe, kaja čorori udovica čhuta pobut
savorendar! 4 Golese kaj savore lendar čhute so sasa len
pobut, al voj gija čorori, dija sa so sasa la."

O Isus vaćarol tare kova so ka avol e Hramesa

5 Kana nesave sikade lije te vaćaren taro Hram kaj si
lačhardo lače barencar thaj ukrasurencar save e manuša
dije e Devlese, o Isus vaćarda: 6 "Ka avol o vreme, tare

---

* **20,42** Beš ko počasno than paše mande Ano original ačhol: "ki desno strana mandar".

sa kava so dičhen, ni ka ačhol ni bar po bar. Sa ka avol
crdimo.”
7 Tegani e sikade pučlje le: “Učitelju, kana ka avol gova?
Save znakosa ka sikadol gova so ka avol?”
8 O Isus phenda: “Aračhen tumen ma te aven xoxade!
Golese kaj but ka aven ane mingro alav i ka phenen pese:
‘Me sem o Mesija,’* thaj: ‘Avilo o vreme!’ Ma pačan ane
lende! 9 A kana ka šunen za ko maripe thaj pobune, ma
daran! Golese so sa gova trubul te avol, al o krajo ni ka avol
sigate.”

Znakura thaj progonstvo save ka aven

10 Tegani o Isus vaćarda lenđe: “Ka uštol o narodo po
narodo thaj o carstvo po carstvo. 11 Ke but thana ka tresil
pe i phuv thaj ka avol bokhalipe thaj nasvalipe. Ka aven
bare znakura ko nebo savendar e manuša ka pherdon dar.
12 Al angleder sa golestar ka dolen tumen thaj ka traden
tumen. Ka den tumen ke sudije e sinagogenđe thaj ka
phanden tumen ano phanglipe. Ka inđaren tumen angle
carura thaj angle vladara golese so sen mingre sikade.
13 Kava ka avol tumenđe te bi vaćarena lenđe mandar.
14 Ma daran so ka phenen kana ka trubul te branin tumen.
15 Golese so ka dav tumen lafura thaj mudrost savaće našti
te protivil pe thaj te suprostavil pe nijekh manuš. 16 Ka
izden tumen i tumare dada, tumare deja, tumare phrala,
tumare pašutne thaj amala. Nesave tumendar ka mudaren.
17 Savore ka mrzin tumen golese so sen mingre sikade. 18 Al
ni o bal tumare šorestar ni ka perol. 19 Ma ačhen te pačan
ane mande, te ka avol tumen džuvdipe bizo meripe.”

O uništipe e Jerusalimeso

20 O Isus vadži vaćarda: “Kana ka dičhen kaj si o
Jerusalim opkolimo e vojskasa, te džanen kaj avilo o vreme
te avol pusto. 21 Tegani e manuša save si tari Judeja, nek
našen ke bregura. Al e manuša save si taro Jerusalim, nek
ikljen avral thaj kola save si avral, ma te irin pe ane leste.
22 Golese kaj gola đivesa ka avol e Devlesi kazna, savasa
ka pherdol sa kova so si pisimo ano Sveto lil. 23 Al pharo
e khamnjenđe thaj kolenđe save den čuči ane gola đivesa!
Golese kaj ka avol baro bilačhipe ki phuv thaj bari holi pe
kala manuša. 24 Von ka mudaren kale manušen e oštrone
mačosa thaj ka inđaren len ano phanglipe maškare sa e
manuša ki phuv. Thaj o Jerusalim ka uštaven e manuša
save ni džanen e Devlese sa dok ni načhol o vreme lengo.”

O Isus vaćarol kaj ka iril pe ki phuv

---

* **21,8** Ano original ačhol: “Me sem”

25 O Isus vadži vaćarda: “Ka aven e znakura ano kham
thaj ano čhon thaj ane čerenja. Ki phuv e manuša ni ka
džanen so te ćeren tari dar golese so o more ka šundol but
thaj e talasura. 26 E manuša ka meren tari dar thaj taro
ađućaripe so ka avol e svetosa, golese kaj e zora e nebose ka
tresin pe. 27 Tegani ka dičhen man, e Čhave e manušese, sar
avav pe oblakura e zuralimasa thaj ani bari slava. 28 Kana
ka lol te avol gova, ušten thaj vazden tumare šore, golese
kaj tumaro Osloboditelji avol tumende.”

Paramič tari smokva

29 Tegani o Isus vaćarda lenđe kaja paramič: “Dičhen pi
smokva thaj sa e kašta! 30 Kana dičhen kaj ikljen e luluđa
lenđe, džanen kaj paše si o milaj. 31 Gijate i tumen, kana
ka dičhen kaj sa avol gija sar so phendem, džanen kaj si
paše o Carstvo e Devleso. 32 Čače vaćarav tumenđe, kaj
kaja generacija ni ka načhol dok sa kava ni avol. 33 O nebo
thaj i phuv ka načhen, al mingre lafura ni ka načhen.”

Aven džungade

34 Pale gova o Isus vaćarda: “Aračhen tumen ma tumare
ile te aven opteretime ano halanipe, matipe thaj ane brige
kale svetose thaj ma gova đive te resol tumen tari jekh
drom. 35 Golese so ka avol sar zamka pe sa e manuša so
živin pi kaja phuv. 36 Golese aven džungade sa o vreme
thaj molin tumen te bi šaj crdena tumen tare sa o bilačhipe
so trubul te avol, thaj te ačhen bizi ladž ano radujipe angle
mande, anglo Čhavo e manušeso.”

37 O Isus svako đive sikada ano Hram a ki rat suta ko
Maslinsko brego. 38 Thaj sa e manuša avena sabalin ke leste
ano Hram te šunen le.

22

O Juda manđol te izdol e Isuse

1 Paše sasa e Bare đivesa e bikvasacose mangrenđe savo
akhardol Pasha. 2 E šorutne sveštenikura thaj e učitelja
tare Mojsijaso zakon rodije sar te mudaren e Isuse, al darajle
e manuša te na bunin pe.

3 Tegani o Satana dija ano Juda Iskariotsko, savo sasa jekh
tare dešuduj apostolura. 4 Vov đelo thaj vaćarda e šorutne
sveštenikurencar thaj e hramese zapovednikurencar sar ka
izdajil e Isuse. 5 Von radujisajle thaj vaćarde e Judase kaj ka
poćinen lese gova. 6 O Juda pristanisada thaj rodija šukar
vreme te predol e Isuse dok ni sesa gothe but manuša.

Angluno đive tare bikvasacose mangre

7 Kana avilo o angluno đive e bikvasacose mangrengo,
ke savo trubuja te čhinol pe o pashalno bakroro, 8 o
Isus vaćarda e Petrese thaj e Jovanese: “Džan thaj ćeren
amenđe pashalno xape te šaj te xa.”
9 Von pučlje le: “Kaj manđe te ćera la?”
10 O Isus vaćarda: “Kana ka den ano foro, ka aračhen
manuše savo inđarol paj ano khoro. Džan pale leste ano
čher ane savo ka džal, 11 thaj pučen gole čherutne: ‘O
učitelji pučol ane savi soba šaj xal i Pasha pe sikaden-
car?’ 12 Vov ka sikavol tumenđe bari upruni soba savi si
postavimi. Gothe sa pripremin.” 13 Thaj o Jovane thaj o
Petar đele ano foro i arakhlje sa sar so vaćarda lenđe o
Isus thaj gothe sa pripremisade o pashalno xape.

Poslednjo večera

14 Kana avilo o sato, bešlo o Isus ko astali pe dešuduje
apostolurencar. 15 Thaj o Isus phenda lenđe: “But mangljem
te xav kaja Pasha tumencar angleder so ka avav mudardo.
16 Golese vaćarav tumenđe kaj od akana ni ka xav i Pasha
dok ni pherdol ano Carstvo e Devleso.”
17 Pale gova lija o tahtaj e moljasa, dija hvala e Devlese thaj
vaćarda: “Len kaja mol thaj ulaven la maškare tumende.
18 Vaćarav tumenđe, od akana ni ka pijav mol sa dok ni avol
o Carstvo e Devleso.”
19 Pale gova lija o mangro, dija hvala e Devlese, phaglja
le thaj ulada le e sikadenđe vaćarindoj: “Kava si mingro
telo savo dol pe tumenđe. Kava ćeren te den tumen gođi
mandar.” 20 A palo xape lija o tahtaj e moljasa thaj vaćarda:
“Kava tahtaj si nevo savez ane mingro rat savo čhordol
tumenđe. 21 A ak, mingro izdajniko bešol mancar kate ko
astali. 22 Thaj me, o Čhavo e manušeso, mora te merav
sar so si phendo, al pharo e manušese savo ka izdol man!”
23 Thaj e sikade lije maškar peste te pučen pe ko lendar bi
ćerola gova.

Ko si embaro ano carstvo e Devleso

24 E sikade lije te ćeren čingara maškare peste ko lendar
si embaro. 25 O Isus vaćarda lenđe: “E carura tare kava
sveto vladin pe pe manuša thaj isi len vlast pe lende.
Von korkore pese vaćaren kaj si ‘manuša save but den
šukaripe’. 26 Al tumen ma ćeren gijate! Nego ko si
tumendar embaro te avol emcikno, thaj ko vladil nek avol
kova savo kandol. 27 Golese kaj ko si embaro? Kova
savo bešol ko astali il savo kandol? Naj li kova savo
bešol ko astali? Al me sem maškar tumende kova so
kandol. 28 Tumen sen gola save ačhile mancar ane mingre
iskušenjura. 29 Me ačhavav tumenđe o carstvo sar so

mingro Dad ačhada manđe 30 te xan thaj te pijen ke mingro
astali ane mingro carstvo thaj te bešen ko tron thaj te sudin
dešuduj plemenuren e Izraelese.”

Ispunil pe ano Sveto lil so si pisimo taro Isus

31 O Isus vaćarda: “Simone! Simone! Ak, o Satana
manđol te sejil tumen sar so sejil pe o điv.* 32 Al me
molisaljem tuće ćiro pačaipe ma te ačhol. A kana ka iri
tut ke mande, te zurave ćire phralen!”
33 O Petar phenda lese: “Gospode! Spremno sem ano
phanglipe thaj ano meripe tusa te džav!”
34 Al o Isus vaćarda lese: “Vaćarav tuće, Petre! Ađive
ni ka đilabol o bašno dok tu trin droma ni vaćare kaj ni
pindžare man.”
35 Tegani vaćarda lenđe: “Kana bičhaldem tumen bize
kese parencar thaj bize traste thaj bizo pođipe, so naj sasa
tumen?”
Von phende: “Khanči.”
36 O Isus vaćarda lenđe: “Al akana kas isi kesa nek lol la!
Gijate i piri trasta! A kas naj mačo nek biknol piro fostano
thaj nek ćinol pese. 37 Golese vaćarav tumenđe kaj trubul
te pherdol kova so si pisimo mandar ano Sveto lil: ‘Dikhlje
le sar jekhe tare kola save phađen o zakon.’ Golese ka avol
čače sa so sasa pisimo mandar.”
38 Al e sikade phende: “Gospode! Ak, isi amen duj
mačura.”
O Isus vaćarda lenđe: “Dosta si!”

O Isus molil pe ki Maslinsko gora

39 Iklindoj gothar, pale piro adeti, đelo o Isus ko Maslinsko
brego. Lese sikade đele pale leste. 40 Kana resle, o Isus
vaćarda lenđe: “Molin tumen te ma peren ano iskušenje!”
41 Pale gova crdija pe lendar gaći kobor šaj te čhudol pe
bar thaj pelo ke pe koča thaj molisajlo e Devlese: 42 “Dade!
Te mangljan le mandar te ma pijav tare kava tahtaj tari
patnja. Al nek avol sar tu so manđe, a na sar so me
mangav.” 43 Tegani sikadilo lese o meleko taro nebo thaj
zurada le. 44 A kana dolda le bari muka, but pozurale
molisajlo, a leso znoj sasa sar kaplje taro rat save perena
ki phuv.† 45 Pali molitva uštilo thaj avilo ke pe sikade thaj
arakhlja len sar soven taro pharipe kobor sasa lenđe. 46 O
Isus pučlja len: “Sose soven? Ušten, molin tumen e Devlese
te ma peren ano iskušenje!”

O Juda izdol e Isuse

---

* **22,31** O beng manglja te crdol len taro Isus, sar o gavutno manuš so crdol o điv tari ljuska. † **22,44** Ane nesave purane grčka rukopisura naj 43. i 44. retka.

47 Dok o Isus vaćarda, e manuša thaj o Juda, jekh tare
dešuduj sikade, avena premal leste. O Juda avilo pašo Isus
thaj čumidija le. 48 O Isus vaćarda lese: “Judo! Čumidimasa
li izdaji man, e Čhave e manušese?”
49 Kana e sikade dikhlje so ćerdol, vaćarde: “Gospode!
Te mara amen e mačurencar?” 50 Thaj jekh lendar čalada
e kandino e bare sveštenikoso thaj čhinda leso desno kan.
51 Al o Isus vaćarda: “Mučhen len! Dosta!” A dolda leso
kan thaj sastarda le. 52 Tegani o Isus vaćarda e manušenđe
so avile pale leste, e šorutne sveštenikurenđe, e zapoved-
nikurenđe e hramese thaj e phurederenđe: “Aviljen pale
mande sar po razbojniko čhurencar thaj kaštencar te dolen
man! 53 Sose ni dolden man dok sema ano Hram? Svako
đive sema tumencar odori. Al akana si tumaro sato, kana i
sila e kalimasi vladil.”

O Petar odreknil pe taro Isus

54 Kana dolde e Isuse, inđarde le ke bare sveštenikoso
čher. O Petar odural đelo pale lende. 55 E stražara phabarde
jag ani avlin thaj bešle savore katane. Thaj o Petar bešlo
lencar. 56 Dikhlja le jekh sluškinja sar bešol paši jag thaj
dikhlja premal leste thaj vaćarda: “Kava sasa lesa!”
57 Al o Petar xoxada vaćarindoj: “Džuvlije! Me ni
pindžarav le!”
58 Nekobor pale gova pindžarda le aver thaj vaćarda: “Tu
san jekh lendar!”
Al o Petar phenda: “Manušeja, naj sem!”
59 Thaj kana nakhlo paše jekh sato, nesavo manuš uporno
vaćarda taro Petar: “Čače thaj kava manuš sasa lesa golese
kaj si Galilejco!”
60 Al o Petar vaćarda: “Manušeja! Ni džanav so tu
phene!” Thaj sigate dok vov vaćarda, o bašno đilabija.
61 Tegani irisajlo o Gospod thaj dikhlja e Petre, a o Petar
dija pe gođi so vaćarda lese o Gospod: “Ađive, angleder so
o bašno ka đilabol, trin droma ka vaćare kaj ni pindžare
man.” 62 O Petar iklilo avral thaj zurale ruja.
63 A e čuvara lije te maren e Isuse thaj te maren lesa muj.
64 Učharde lese jakha thaj pučlje le: “Prorokuji, ko čalada
tut?” 65 Thaj but avera bilače lafura vaćarde lestar.

O Isus angle jevrejska šorutne

66 Kana sasa sabalin, ćidije pe e manušenđe phuredera,
e šorutne sveštenikura thaj e učitelja tare Mojsijaso zakon.
Ande e Isuse anglo Baro sudo 67 vaćarindoj: “Tu li san o
Hrist? Vaćar amenđe gova!”

O Isus phenda lenđe: “Te vaćardem tumenđe, ni ka
pačan man. 68 Te pučljem tumen khanči, ni ka phenen
manđe. 69 Al od akana me, o Čhavo e manušeso, ka bešav
ki desno rig ko počasno than e Zurale Devlese.”
70 Pe gova savore pučlje: “Tu li san, čače, o Čhavo e
Devleso?”
Vov phenda: “Tumen korkore vaćarden kaj sem.”
71 Tegani von vaćarde: “So trubul amen pobut dokazura?
Golese kaj korkore amen šundam tare leso muj!”

23

Inđarde e Isuse ko Pilat thaj ko Irod

1 Tegani sa e manuša save sesa ano Baro sudo, uštile thaj
inđarde e Isuse ko Pilat, savo sasa o rimsko upravniko.
2 Gothe lije te tužin e Isuse: “Arakhljam kale manuše sar
xoxavol amare manušen thaj phenol lenđe ma te poćinen
o porezi e carose, a pese vaćarol kaj si o Hrist, caro.”
3 O Pilat pučlja le: “Tu li san o caro e Jevrejengo?”
O Isus phenda lese: “Gija si sar so tu vaćare.”
4 Tegani o Pilat vaćarda e šorutne sveštenikurenđe thaj
e manušenđe: “Me ni arakhav nisavo banđipe ane kava
manuš.”
5 Al von dije zor vaćarindoj: “Vov pe sikajimasa bunil
e manušen ki sa i phuv Judeja. Počnisada ki Galileja thaj
avilo sa dži kate ano Jerusalim!”
6 Kana gova šunda o Pilat, pučlja: “Vov li si tari Galileja?”
7 Thaj kana šunda o Pilat kaj si o Isus tari Galileja, bičhalda
le ko Irod, savo vladisada ani Galileja. O Herod sasa ane
gola đivesa ano Jerusalim.
8 Kana dikhlja o Irod e Isuse, sasa but radujimo, golese
kaj odavno manglja te dičhol le, golese kaj but šunda lestar
thaj dija gođi kaj o Isus ka ćerol nesavo čudo angle leste.
9 O Irod pučlja paše but buća, al o Isus khanči ni phenda
lese. 10 Ačhile gothe i e šorutne sveštenikura thaj e učitelja
tare Mojsijaso zakon thaj von zurale vaćarde protiv o Isus.
11 O Irod thaj lese vojnikura ladžarde le thaj asaje e Isusese.
Urade le ano carsko fostano thaj bičhalde le palal ko Pilat.
12 Ane gova đive mirisajle o Pilat thaj o Irodo maškare peste,
golese kaj angleder golestar sesa dušmanura.

E Isuse osudin ko meripe

13 O Pilat ćidija e šorutne sveštenikuren, e manušenđe
phuredereni thaj e manušen 14 thaj vaćarda: “Anden manđe
kale manuše thaj phenen kaj e manušen bunil. Ake, me
angle tumende pučljem le thaj ni arakhljem ni jekh banđipe

so tumen čhuven pe leste. 15 Ni o Irod ni arakhlja banđipe
pe leste, golese kaj bičhalda le palal amende. Ake, ni ćerda
khanči sosa bi zaslužila te avol mudardo. 16 Golese ka šibi
le thaj ka mukha le." 17 [Dži jekh berš ko prazniko, trubuja
te mučhen lenđe jekhe phangle manuše.]
18 Tegani sa e manuša dije vika vaćarindoj: "Mudar akale
a mukh amenđe e Varava!" 19 (O Varnava sasa čhudimo ano
phanglipe paši pobuna thaj pašo mudaripe.) 20 O Pilat vadži
jekh drom vaćarda lenđe kaj vov bi mučhola e Isuse. 21 Al
von dije vika: "Čhu le ko krsto! Čhu le ko krsto!"
22 Tegani o Pilat trito drom vaćarda lenđe: "Savo
bilačhipe vov ćerda? Me ni dikhav khanči sosa bi zaslužila
te avol mudardo. Gija ka šibiv le thaj ka mukhav le."
23 Al e manuša ni ačhile te vazden piro glaso thaj manglje
taro Pilat te čhuvol e Isuse ko krsto. I lenđi vika sasa
pozurali thaj pozurali. 24 Golese o Pilat odlučisada te ćerol
sar so e manuša manđen. 25 Tegani mukhlja e Varnava,
savo sasa ano phanglipe paši pobuna thaj pašo mudaripe, a
e Isuse dija e vojnikurenđe te ćeren lesa kova so e manuša
manglje.

E Isuse čhuven ko krsto

26 Kana inđarde e vojnikura e Isuse, dolde nesave Simone
taro foro Kirina savo avola taro polje, thaj čhute pe leste
o krsto te inđarol le palo Isus. 27 Palo Isus đele pherdo
manuša thaj džuvlja save ruje thaj žalisade le. 28 O
Isus irisajlo premal lende thaj vaćarda: "Čhejalen taro
Jerusalim! Ma roven pale mande. Nego, roven pale
tumende thaj pale tumare čhave. 29 Golese kaj dikh, aven
e đivesa ane save ka vaćaren: 'Blagoslovime kola džuvlja
save našti bijanen, blagoslovime e vođa save ni bijande, thaj
blagoslovime e čuča save ni parvarde!' 30 Tegani ka vaćaren
e planinenđe: 'Peren pe amende!' thaj e bregurenđe:
'Učharen amen!' 31 Golese kaj, ako kava e manuša ćeren
e zelenone kaštesa, so ka avol e šuće kaštesa?"
32 Katane e Isusesa inđarde duje bilače manušen te
aven mudarde. 33 Kana avile ke kova than savo akhardola
"Kokalo e šoreso", gothe čhute ko krsto e Isuse thaj lesa i e
duje bilače manušen, jekhe tari lesi desno rig a avere tari
levo rig.
34 Tegani o Isus vaćarda: "Dade! Oprosti lenđe, golese kaj
ni džanen so ćeren." Pale gova e vojnikura čhudije i kocka
te ulaven maškar peste leso fostano.
35 But manuša gothe ačhile thaj dikhlje sa gova, a e
manušenđe šorutne marde muj lesa vaćarindoj: "Averen
spasisada, nek spasil akana korkoro pes, te si vov o Hrist,

birimo e Devleso.” 36 I e vojnikura marde muj lesa. Avile
paše leste thaj dije le šut. 37 Thaj vaćarde e Isusese: “Te san
tu caro e Jevrejengo, spasi korkoro tut!” 38 A sasa pe leste
upre pisime kala lafura: “Kava si caro e Jevrejengo.”

39 Jekh tare gola bilače manuša so sesa ko krsto e Isusesa,
marda muj thaj vaćarda lese: “Te san tu o Hrist, spasi tut
thaj amen!”

40 Al o dujto dija vika pe leste: “Tu li ni dara taro Dol?
Kana san i tu korkoro gija osudimo? 41 Amen sam čače
osudime golese so gova zaslužisadam, al vov ni ćerda
khanči bilačho.” 42 Tegani vaćarda e Isusese: “Isuse, kana
ka rese ane ćo carstvo, de tut gođi pe mande thaj av manđe
milostivno.”

43 Pe gova phenda lese o Isus: “Čače vaćarav tuće: ađive
ka ave mancar ano raj!”

O Isuseso meripe

44 Sasa popodne kana peli i rat ki sa i phuv dži ke trin
popodne, 45 golese so kalilo o kham. A i hramsko fironga
pharadili ke opaš. 46 Tegani o Isus dija vika andare sa o
glaso: “Dade! Ane ćire vasta mukhav mingro duxo.” Kana
kava phenda, mulo.

47 Kana dikhlja o kapetano so sasa, lija te hvalil e Devle
thaj vaćarda: “Čače kava manuš sasa čačukano pravedno
manuš!” 48 Kana sa e manuša ćidije pe te dičhen kava thaj
dikhlje so sasa, lije te džan pese thaj marde pe ane pe kolina
tari žal. 49 Sa kola so džanglje e Isuse, ačhile podur. Thaj e
džuvlja so avile lesa tari Galileja, dikhlje kava.

E Isuse čhuto ano limori

50 Sasa jekh manuš palo alav Josif, savo sasa jekh tare
šorutne e jevrejenđe. Sasa šukar thaj pravedno manuš
51 tari Arimateja, foro ani Judeja. Vov ni složisajlo golesa so
ćerde e Isusese, thaj ađućarda o Carstvo e Devleso. 52 Đelo
ko Pilat thaj rodije o telo e Isuseso. 53 Pale gova o Josif
uljarda e Isuseso telo taro krsto, paćarda le čaršafesa thaj
čhuta le ano limori savo sasa hundo ani stena thaj ane savo
khoni naj sasa čhuto. 54 Ćerda gova jekh đive anglo savato,
savo lija te ikljol.

55 E džuvlja save avile e Isusesa andari Galileja, đele palo
Josif i dikhlje o limori i sar čhute gothe e Isuseso telo. 56 Pale
gova irisajle čhere te ćeren e mirisna čara thaj e uljura te
mačhen e Isuseso telo. Kana sa ćerde, već avilo o savato i
naštine ćeren gova te poštuin e Mojsijaso zakon.

24

E Isuseso uštipe tare mule

1 Ko angluno đive palo savato, rano sabalin avile e džuvlja
ko limori thaj ande mirisura save ćerde. 2 Arakhlje o bar
crdimo taro limori. 3 Dije andre thaj ni arakhlje o telo e
Gospodeso e Isuseso. 4 Dok pučlje pe so sasa gova, dikh, duj
manuša ačhile angle lende ane sjajna fostanura. 5 E džuvlja
but darajle thaj perade pe šore tele dži ki phuv. Thaj e duj
manuša pučlje e džuvljen: "Sose roden e džuvde maškar
e mule? 6 Naj kate. Uštilo tare mule! Den tumen gođi so
vaćarda tumenđe dok vadži sasa ani Galileja: 7 'Me, o Čhavo
e manušeso, trubul te avav dindo ane vasta e grešnone
manušenđe thaj te avav čhuto ko krsto, al trito đive ka
uštav tare mule.' "
8 Tegani dije pe gođi so vaćarda lenđe o Isus. 9 Thaj irisajle
taro limori thaj vaćarde sa e dešujekhe apostolurenđe thaj
savorenđe averenđe. 10 Gola džuvlja sesa i Marija taro foro
Magdala, i Jovana, i Marija e Jakovesi dej thaj avera save
vaćarde kava e apostolurenđe. 11 Al e apostolurenđe kala
lafura sesa sar dilipe thaj ni pačaje e džuvljenđe. 12 Al o
Petar uštilo thaj prastaja ko limori. Kana telilo, dikhlja samo
o čaršafi savo ačhilo. Đelo thaj čudisajlo ane peste so sasa
gova.

O Isus sikadilo e sikadenđe ko drom ano Emaus

13 Ane gova đive duj e Isusese sikade đele ano gav savo
akhardola Emaus thaj vov sasa dur taro Jerusalim dešujekh
kilometra. 14 Phirindoj vaćarde maškar peste tare sa kova
so sasa. 15 Thaj dok vaćarde maškar peste thaj pučlje khanči
jekh avere, korkoro o Isus avilo paše lende thaj đelo lencar.
16 Al lenđe jakhenđe ni sasa mukhlo te pindžaren le.
17 O Isus pučlja len: "Sostar gova vaćaren maškar
tumende phirindoj?"
Ačhile i tužnisajle 18 thaj jekh lendar savo akhardola o
Kleopa, vaćarda e Isusese: "Tu li san jedino abandžija ano
Jerusalim savo ni šunda so sasa kala đivesa odori?"
19 O Isus pučlja len: "So sasa gova?"
Von phende lese: "Gova so ćerdilo e Isusesa taro Nazaret.
Vov sasa proroko, zuralo ano vaćaripe thaj ane buća anglo
Dol thaj angle manuša. 20 Amare šorutne sveštenikura thaj
amare avera vladara dije le te avol osudimo ko meripe thaj
čhute le ko krsto. 21 Amen nadisaljam kaj vov ka ikalol
o Izrael. Al ađive si gova već trito đive sar sasa sa gova.
22 Nesave džuvlja maškar amende bunisade amen. Sabalje
sesa ko limori, 23 al ni arakhlje e Isuseso telo odori. Avile
thaj phende amenđe kaj dikhlje e melekuren save phende

lenđe kaj si o Isus džuvdo. 24 Tegani nesave amendar đele
ko limori thaj dikhlje kaj si o limori čučo, sar so vaćarde e
džuvlja, al ni dikhlje e Isuse.”
25 O Isus vaćarda lenđe: “O bigođaće manušalen! Pharo
tumenđe te pačan so vaćarde e prorokura ano Sveto lil!
26 Ni li von vaćarde kaj o Hrist trubul te načhol sa gova
pharipe angleder so o Dol ka proslavil le?” 27 Tegani o Isus
lija te objasnil lenđe so si ano Sveto lil pisimo taro Hrist,
počnindoj taro Mojsije dži ke Prorokura.
28 Kana avile pašo gav ane savo đele, o Isus ćerda pe kaj
manđol te džal podur lendar. 29 Al von dije le zor te ačhol,
vaćarindoj: “Ač amencar! Nakhlo o đive thaj i rat lija te
perol!” Ačhilo thaj dija lencar ano čher. 30 Kana sasa lencar
ko astali, o Isus lija o mangro, zahvalisada thaj phaglja le
thaj dija len. 31 Tegani lenđe jakha putajle thaj pindžarde
le. Al vov sigate hasajlo.
32 Tegani phende jekh averese: “Ni li phabile amare ile
kana o Isus phirindoj vaćarda amenđe ko drom thaj kana
objasnisada amenđe o Sveto lil?” 33 Uštile vadži ane gova
sato thaj irisajle ano Jerusalim. Odori arakhlje e dešujekhe
sikaden thaj kolen save sesa lencar, sar bešen katane. 34 E
dešujekh sikade vaćarde lenđe: “Čače uštilo o Gospod thaj
sikada pe e Simonese!” 35 Thaj kala duj sikade so sesa ko
drom pašo Emaus vaćarde so sasa thaj sar pindžarde e
Isuse kana phaglja o mangro.

O Isus sikadol pe sikadenđe

36 Kana gova vaćarde, o Isus tare jekh drom ačhilo
maškare lende thaj vaćarda lenđe: “Mir tumenđe!” 37 Von
darajle thaj sesa bunime golese kaj dije gođi kaj dičhen
duxo. 38 Vov vaćarda lenđe: “Sose daran? Thaj sose ni
pačan? 39 Dičhen mingre vasta thaj mingre pingre! Me sem
gova! Dolen man thaj ka dičhen! Golese kaj e duxo naj telo
thaj kokala sar so dičhen man isi!” 40 Thaj dok vaćarola sa
gova, sikada lenđe ožiljkura pe pe vasta thaj pe pe pingre.
41 Sesa gija začudime thaj radosna kaj naštine pačan. Vov
pučlja len: “Isi li tumen khanči xamase?” 42 Von dije le kotor
peće mače. 43 O Isus lija thaj xalja angle lende.
44 Tegani lenđe o Isus vaćarda: “Kava si kova sostar
vaćardem tumenđe kana sema tumencar, kaj trubul te avol
sa so pisimo mandar ane Mojsijaso zakon thaj ane lila save
pisisade e prorokura thaj ane Psalmura.” 45 Tegani putarda
lenđe jakha te haljaren o Sveto lil 46 thaj vaćarda lenđe:
“Gija si pisimo ano Sveto lil, kaj o Hrist trubul te mudardol
thaj te uštol tare mule ko trito đive. 47 Thaj ane leso alav ka

propovedil pe sa e manušenđe, počnindoj taro Jerusalim,
kaj trubul te pokajin pe te bi o Dol oprostila lenđe grehura.
48 A tumen sen svedokura tare sa kava.
49 Thaj dikh, me ka bičhalav o Sveto Duxo pe tumende
sar so obećisada mingro Dad. Al tumen ačhen ano foro
Jerusalim sa dok o Dol ni ka bičhalol piri zor pe tumende!”

O Isus iril pe ano nebo

50 Pale gova o Isus inđarda len dži ko gav i Vitanija.
Gothe vazdija pe vasta thaj blagoslovisada len. 51 Thaj sar
blagoslovisada len, lija te crdol pe lendar thaj sasa vazdimo
ano nebo. 52 Von pele ke koča anglo Isus. Tegani irisajle ano
Jerusalim radosna. 53 Stalno sesa ano Hram thaj slavisade e
Devle.